

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2013/53/ES

2013 m. lapkričio 20 d.

dėl pramoginių ir asmeninių laivų, kuria panaikinama direktyva 94/25/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

(2) iš pradžių Direktyva 94/25/EB buvo taikoma tik pramoginiams laivams, kurių korpuso ilgis ne mažesnis kaip 2,5 m ir ne didesnis kaip 24 m. 2003 birželio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/44/EB, iš dalies keičiančia Direktyvą 94/25/EB ⁽⁴⁾, Direktyvos 94/25/EB taikymo sritis buvo išplėsta, į iš dalies keičiančią direktyvą įtraukiant asmeninius laivus ir integruotus aplinkos apsaugos reikalavimus, nustačius varomųjų variklių (tiek slėginio uždegimo variklių, tiek kibirkštinio uždegimo variklių) išmetalų (CO, HC, NOx ir dalelių) ribas ir skleidžiamo triukšmo ribas;

(3) Direktyva 94/25/EB yra grindžiama naujojo požiūrio principais, išdėstytais 1985 m. gegužės 7 d. Tarybos rezoliucijoje dėl naujojo požiūrio į techninį derinimą ir standartus ⁽⁵⁾. Todėl joje pateikiami tik esminiai reikalavimai, taikomi pramoginiams laivams, o išsamius techninius reikalavimus tvirtina Europos standartizacijos komitetas (CEN) ir Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetas (Cenelec) pagal 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/34/EB, nustatančią informacijos apie techninius standartus, reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarką ⁽⁶⁾. Užtikrinus atitiktį taip nustatytiems darniesiems standartams, kurių nuorodos skelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, galima laikytis prielaidos, kad laikomasi ir Direktyvos 94/25/EB reikalavimų. Patirtis parodė, kad šiame sektoriuje tokie pagrindiniai principai pasiteisino, tad reikėtų jų toliau laikytis ir netgi papildomai skatinti jų taikymą;

(1) kuriant vidaus rinką buvo priimta 1994 m. birželio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/25/EB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su pramoginiais laivais, suderinimo ⁽³⁾, kuria siekta suderinti pramoginių laivų saugos charakteristikas visose valstybėse narėse ir panaikinti kliūtis prekybai pramoginiais laivais tarp valstybių narių;

(4) tačiau dėl technologinių pokyčių rinkoje kilo naujų klausimų, susijusių su Direktyvos 94/25/EB aplinkosaugos reikalavimais. Siekiant atsižvelgti į tuos pokyčius ir aiškiau išdėstyti tvarką, kurios turi būti laikomasi prekiaujant gaminiais, kuriems taikoma ši direktyva, tam tikri

⁽¹⁾ OL C 43, 2012 2 15, p. 30.

⁽²⁾ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2013 m. lapkričio 15 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 164, 1994 6 30, p. 15.

⁽⁴⁾ OL L 214, 2003 8 26, p. 18.

⁽⁵⁾ OL C 136, 1985 6 4, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 204, 1998 7 21, p. 37.

Direktyvos 94/25/EB aspektai turėtų būti patikslinti ir patobulinti, o pati direktyva siekiant aiškumo turėtų būti panaikinta ir pakeista šia direktyva;

apibrėžtis. Dabartinę termino „varomasis variklis“ apibrėžtį būtina išplėsti, kad ji apimtų ir inovacinius varomųjų sistemų sprendimus;

- (5) 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 765/2008, nustatančiame su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus⁽¹⁾, nustatytos horizontaliosios nuostatos dėl atitikties vertinimo įstaigų akreditavimo, ženklinimo CE ženklu ir į Sąjungos rinką patenkantiems gaminiams skirtos Sąjungos rinkos priežiūros sistemos bei tų gaminių tikrinimo, kurios taip pat taikomos gaminiams, kuriems taikoma ši direktyva;
- (6) 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 768/2008/EB dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos⁽²⁾ nustatyti bendrieji principai ir orientacinės nuostatos, taikomi teisėkūros procedūra priimamiems aktams, kurie grindžiami naujojo požiūrio principais. Siekiant užtikrinti suderinamumą su kitais sektorių gaminius reglamentuojančiais teisės aktais, tikslinga tam tikras šios direktyvos nuostatas suderinti su minėtu sprendimu, jei atsižvelgiant į sektoriaus specifiškumą nebūtinai kitoks sprendimas. Todėl tam tikros apibrėžtys, bendros ekonominės veiklos vykdytojų prievolės, atitikties prielaida, ženklinimo CE ženklu taisyklės, reikalavimai, taikomi atitikties vertinimo įstaigoms bei pranešimo procedūroms, ir su procedūromis, kurios taikomos pavojų keliantiems gaminiams, susijusios nuostatos turėtų būti suderintos su minėtu sprendimu. 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos⁽³⁾ numatyta prieštaravimų darniesiems standartams procedūra, taikoma, kai tie standartai ne visiškai atitinka šios direktyvos reikalavimus;
- (7) kad ekonominės veiklos vykdytojams ir nacionalinėms valdžios institucijoms ši direktyva būtų suprantamesnė ir jiems būtų lengviau ją vienodai taikyti, Direktyvos 94/25/EB taikymo sritis ir apibrėžtys turėtų būti patikslintos. Visų pirma reikėtų patikslinti, kad ši direktyva netaikoma laivams amfibijoms. Be to, būtina nurodyti, kokios rūšies kanojoms ir baidarėms ši direktyva netaikoma, ir patikslinti, kad ji taikoma tik sportui ir laisvalaikii skirtiems asmeniniams laivams;
- (8) kad direktyva būtų suprantamesnė ir ją būtų lengviau vienodai taikyti, taip pat tikslinga pateikti šiam sektoriui būdingų terminų „asmeniniam naudojimui pastatytas laivas“, „korpuso ilgis“ ir „privatus importuotojas“ apibrėžtis. Dabartinę termino „varomasis variklis“ apibrėžtį būtina išplėsti, kad ji apimtų ir inovacinius varomųjų sistemų sprendimus;
- (9) Sąjungos rinkai pateikiami arba pradedami eksploatuoti gaminiai, kuriems taikoma ši direktyva, turėtų atitikti atitinkamus Sąjungos teisės aktus, o ekonominės veiklos vykdytojai turėtų būti atsakingi už gaminių atitiktį, atsižvelgiant į atitinkamą jų vaidmenį tiekimo grandinėje, kad būtų užtikrinta aukšto lygio visuomenės interesų apsauga, pavyzdžiui, sveikatos ir saugos ir vartotojų bei aplinkos apsaugos, ir užtikrinta sąžininga konkurencija Sąjungos rinkoje;
- (10) visi tiekimo ir platinimo grandinėje veikiančios ekonominės veiklos vykdytojai turėtų imtis atitinkamų priemonių užtikrinti, kad gaminiai, kuriems taikoma ši direktyva, būdami teisingai sukonstruoti ir techniškai prižiūrimi, nekeltų pavojaus žmonių sveikatai ir saugai, turtui ar aplinkai, ir kad jie tiktų rinkai tik tuos gaminius, kurie atitinka atitinkamus Sąjungos teisės aktus. Šioje direktyvoje turėtų būti aiškiai ir proporcingai paskirstytos prievolės, nustatytos atsižvelgiant į kiekvieno tiekimo ir platinimo grandinėje dalyvaujančio ekonominės veiklos vykdytojo vaidmenį;
- (11) kadangi tam tikras užduotis gali atlikti tik gamintojas, būtina aiškiai skirti gamintoją ir ekonominės veiklos vykdytojus, dalyvaujančius tolesnėje platinimo grandinėje. Taip pat reikia aiškiai skirti importuotoją ir platintoją, nes importuotojas pateikia Sąjungos rinkai gaminius iš trečiųjų šalių. Todėl importuotojas turėtų užtikrinti, kad tie gaminiai atitiktų taikytinus Sąjungos reikalavimus;
- (12) kadangi gamintojas yra išsamiai susipažinęs su projektavimo ir gamybos procesu, jis gali geriausiai atlikti visą atitikties vertinimo procedūrą. Todėl atitikties vertinimas turėtų likti tik gamintojo prievolė;
- (13) būtina užtikrinti, kad gaminiai, kuriems taikoma ši direktyva, į Sąjungos rinką patenkantys iš trečiųjų šalių, atitiktų visus taikytinus Sąjungos reikalavimus, visų pirma, kad gamintojai būtų įvykdę atitinkamas tų gaminių vertinimo procedūras. Todėl reikėtų numatyti, kad importuotojai turėtų užtikrinti, kad gaminiai, kuriuos jie pateikia rinkai, atitiktų taikytinus reikalavimus, ir kad jie neteiktų rinkai gaminių, kurie neatitinka tokių reikalavimų arba kurie kelia pavojų. Dėl tos pačios priežasties taip pat reikėtų numatyti, kad importuotojai turėtų užtikrinti, kad buvo atliktos atitikties vertinimo procedūros ir kad priežiūros institucijos galėtų patikrinti ženklinimą CE ženklu ir gamintojų parengtus dokumentus;

⁽¹⁾ OL L 218, 2008 8 13, p. 30.

⁽²⁾ OL L 218, 2008 8 13, p. 82.

⁽³⁾ OL L 316, 2012 11 14, p. 12.

- (14) jei platintojas tiekia rinkai gaminį, kuriam taikoma ši direktyva, po to, kai gamintojas ar importuotojas jį pateikė rinkai, jis turėtų rūpestingai užtikrinti, kad tvarkydamas gaminį nepadarytų neigiamo poveikio gaminio atitikčiai. Tiek iš importuotojų, tiek iš platintojų reikalaujama, kad jie rūpestingai laikytųsi reikalavimų, taikomų pateikiant ar tiekiant gaminius rinkai;
- (15) pateikdami rinkai gaminį, kuriam taikoma ši direktyva, importuotojai turėtų ant gaminio nurodyti savo pavadinimą ir adresą, kuriuo galima į juos kreiptis. Išimties turėtų būti numatomos tais atvejais, kai to negalima padaryti dėl sudedamosios dalies dydžio ar pobūdžio;
- (16) ekonominės veiklos vykdytojas, kuris pateikia gaminius rinkai savo vardu ar su savo prekės ženklu arba pakeičia gaminį taip, kad gali pasikeisti gaminio atitiktis taikytiniams reikalavimams, turėtų būti laikomas gamintoju ir turėtų prisiimti gamintojo prievolės;
- (17) kadangi platintojai ir importuotojai yra glaudžiai susiję su rinka, jie turėtų būti įtraukti į rinkos priežiūros užduotis, kurias atlieka nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos, ir turėtų būti pasirengę aktyviai jose dalyvauti, šioms institucijoms teikdami visą reikalingą informaciją apie atitinkamus gaminius;
- (18) šiam sektoriui būdingas ypatumas – fizinių ar juridinių asmenų, įsisteigusių Sąjungoje, vykdomas pramoginių ir asmeninių laivų importas į Sąjungą iš trečiųjų šalių. Tačiau Direktyvoje 94/25/EB numatytos tik nedidelis nuostatų, kurios taikomos arba galėtų būti laikomos taikomomis privatiems importuotojams, kiek tai susiję su prievolėmis atlikti atitikties vertinimą (įvertinimą po statybos), skaičius. Todėl būtina patikslinti kitas privačių importuotojų prievolės, kurios iš esmės turėtų būti suderintos su gamintojų prievolėmis, numatant tam tikras išimtis, susijusias su nekomerciniu jų veiklos pobūdžiu;
- (19) gaminio atsekamumo užtikrinimas visoje tiekimo grandinėje padeda rinkos priežiūrą padaryti paprastesne ir veiksmingesne. Veiksminga atsekamumo sistema palengvina rinkos priežiūros institucijų užduotį atsekti ekonominės veiklos vykdytojus, kurie tiekė rinkai reikalavimų neatitinkančius gaminius;
- (20) siekiant aiškumo ir nuoseklumo su kitomis naujojo požiūrio direktyvomis būtina aiškiai nurodyti, kad gaminiai, kuriems taikoma ši direktyva, gali būti pateikiami rinkai arba pradedami eksploatuoti tik tuo atveju, jei jie atitinka bendrąjį reikalavimą nekelti pavojaus žmonių sveikatai ir saugai, turtui arba aplinkai, ir tik tuo atveju, jei jie atitinka šioje direktyvoje išdėstytus esminius reikalavimus;
- (21) kalbant apie variklius, pritaikytus naudoti jūroje kaip laivų varomuosius variklius, kai pirminio variklio tipas jau patvirtintas pagal 1997 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 97/68/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su priemonėmis, mažinančiomis vidaus degimo variklių, įrengiamų ne kelių mobiliosiose mašinose, dujinių ir kietųjų dalelių teršalų kiekį, suderinimo ⁽¹⁾, ar 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 595/2009 dėl motorinių transporto priemonių ir variklių tipo patvirtinimo atsižvelgiant į sunkiųjų transporto priemonių išmetamų teršalų kiekį (euro VI) ir dėl galimybės naudotis transporto priemonių remonto ir priežiūros informacija ⁽²⁾, variklius pritaikantiems asmenims turėtų būti galima remtis pirminio variklio gamintojo išduotu atitikties įrodymu, jei dėl tų pakeitimų išmetamų ypatingų ypatybės nepasikeitė;
- (22) ataskaitoje dėl tolesnio pramoginių jūrų laivų variklių aplinkosaugos charakteristikų gerinimo galimybių, pateiktoje pagal Direktyvos 2003/44/EB 2 straipsnį, įvertintos tolesnio pramoginių laivų variklių išmetamų teršalų mažinimo galimybės. Toje ataskaitoje padaryta išvada, kad tikslinga nustatyti griežtesnes ribas nei nustatytosios Direktyvoje 2003/44/EB. Turėtų būti nustatytas toks ribų lygis, kad būtų atsižvelgiama į švaresnių jūrų laivų variklių technologijų plėtrą ir sudaromos sąlygos suderinti variklio išmetamų teršalų ribas visame pasaulyje. Tačiau anglies monoksido (CO) ribos turėtų būti padidintos, kad būtų galima smarkiai sumažinti kitų oro teršalų kiekius, siekiant atsižvelgti į technologines galimybes ir užtikrinti kuo spartesnį įgyvendinimą, kartu užtikrinant, kad socialinis ir ekonominis poveikis šiam ekonomikos sektoriui būtų priimtinas;
- (23) atsižvelgiant į degalų ir galios kategorijas, turėtų būti naudojami jūrų laivams skirtų variklių bandymų ciklai, aprašyti atitinkamame darniajame standarte (o kol tokių darniųjų standartų nėra – atitinkamame ISO standarte), atsižvelgiant į I priedo B dalies 2.3. punkte nustatytus dydžius. Bandymų ciklai turėtų būti parengti visiems vidaus degimo varikliams, kurie sudaro varymo sistemos dalį, įskaitant hibridinius galios įrenginius;

⁽¹⁾ OL L 59, 1998 2 27, p. 1.

⁽²⁾ OL L 188, 2009 7 18, p. 1.

- (24) bandomieji degalai, naudojami vertinant laivo atitiktį variklio išmetalų riboms, turėtų atspindėti atitinkamoje rinkoje naudojamų degalų sudėtį, todėl tipo patvirtinimui Sąjungoje turėtų būti naudojami europiniai bandomieji degalai. Tačiau, kadangi gamintojams iš trečiųjų šalių europiniai etaloniniai degalai gali būti neprieinami, būtina numatyti galimybę patvirtinimo institucijoms neprieštarauti tam, kad varikliai būtų išbandomi naudojant kitus etaloninius degalus. Tačiau, siekiant užtikrinti kokybiškus bandymų rezultatus ir jų palyginamumą, etaloniniai degalai turėtų būti pasirenkami tik iš specifikacijų, nurodytų atitinkamame ISO standarte;
- (25) siekiant prisidėti prie jūrų aplinkos apsaugos, tikslinga nustatyti reikalavimą, pagal kurį laivuose, kuriuose įrengti tualetai, būtų privaloma įrengti surinkimo bakus;
- (26) iš nelaimingų atsitikimų statistikos matyti, kad daugiakorpusinių su kajutėmis pramoginių laivų apsvertimo rizika yra maža. Nepaisant to, kad ši rizika yra maža, verta manyti, kad daugiakorpusinių su kajutėmis pramoginių laivų apsvertimo rizika egzistuoja, ir jei apsvertimas yra įmanomas, toks laivas turėtų išsilauki vandens paviršiuje ir iš jo turėtų būti galima ištrūkti;
- (27) vadovaujantis subsidiarumo principu, šios direktyvos nuostatos neturėtų daryti poveikio valstybių narių teisėms nustatyti tokius navigacijos tam tikruose vandenyse reikalavimus, kokius jos mano esant reikalingus, kad būtų apsaugota aplinka, įskaitant nuo skleidžiamo triukšmo, vandens kelių struktūra ir užtikrinta vandens kelių sauga, jeigu dėl tų nuostatų nereikia modifikuoti šios direktyvos nuostatas atitinkančio laivo ir jeigu tos nuostatos yra pagrįstos ir proporcingos atsižvelgiant į siekiamus tikslus;
- (28) CE ženklas, kuriuo nurodoma gaminio atitiktis, yra matomas viso proceso, apimančio atitikties vertinimą plačiąja prasme, rezultatas. Bendrieji ženklinimo CE ženklu principai yra nustatyti Reglamente (EB) Nr. 765/2008. Šioje direktyvoje turėtų būti nustatytos laivų, sudedamųjų dalių ir varomųjų variklių ženklinimo CE ženklu taisyklės. Tikslinga išplėsti ženklinimo CE ženklu prievolę, kad taip būtų ženklinami ir visi bortiniai varikliai, ir laivagalio varikliai be integruotos išmetimo sistemos, laikomi atitinkančiais šioje direktyvoje išdėstyti esminius reikalavimus;
- (29) labai svarbu, kad gamintojai, privatūs importuotojai ir vartotojai aiškiai suprastų, jog CE ženklu gaminį paženklinęs gamintojas taip deklaruoja, kad gaminys atitinka visus taikytinus reikalavimus, ir už jį prisiima visą atsakomybę;
- (30) CE ženklas turėtų būti vienintelis atitikties ženklas, parodantis, kad gaminys, kuriam taikoma ši direktyva, atitinka Sąjungos derinimo teisės aktus. Tačiau turėtų būti leidžiama naudoti ir kitus ženklus, jei jie padeda gerinti vartotojų apsaugą ir jiems nėra taikomi Sąjungos derinimo teisės aktai;
- (31) kad būtų užtikrinta atitiktis esminiams reikalavimams, būtina nustatyti tinkamas atitikties vertinimo procedūras, kurių turi laikytis gamintojas. Tos procedūros turėtų būti nustatytos atsižvelgiant į atitikties vertinimo modulius, nustatytus Sprendime Nr. 768/2008/EB. Tos procedūros turėtų būti parengtos atsižvelgiant į laivams, varikliams ir sudedamosioms dalims galimai būdingą rizikos lygį. Todėl kiekvienai atitikties kategorijai reikėtų nustatyti atitinkamą procedūrą arba galimybę pasirinkti iš kelių lygiaverčių procedūrų;
- (32) patirtis parodė, kad sudedamųjų dalių atveju tikslinga leisti nustatyti įvairesnių atitikties vertinimo modulių. Vertinant atitiktį variklio išmetalų ir skleidžiamo triukšmo reikalavimams, reikėtų skirti atvejus, kai buvo naudoti darnieji standartai, ir atvejus, kai jie nebuvo naudoti, nes pastaruoju atveju galima pagrįstai reikalauti griežtesnės atitikties vertinimo procedūros. Be to, galimybė atliekant skleidžiamo triukšmo bandymus naudoti etaloninius laivo duomenis turėtų būti panaikinta kaip nereikalinga, nes praktikoje ji nebuvo naudojama;
- (33) kad būtų pateikiama aiški informacija apie priimtinas laivo eksploatavimo sąlygas, laivų projektavimo kategorijų pavadinimai turėtų būti pagrįsti tik svarbiausiomis įtaką navigacijai darančiomis aplinkos sąlygomis, konkrečiai, vėjo stiprumu ir kontroliniu bangų aukščiu. Projektavimo tikslais vėjo stiprumo ir kontrolinio bangų aukščio intervalai apibūdinami keturiomis projektavimo kategorijomis (A, B, C ir D), pateikiant aiškinamąsias pastabas;
- (34) Direktyvoje 94/25/EB nustatytos taisyklės, reglamentuojančios pramoginių laivų įvertinimą po statybos, kurį atlieka bet koks Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, pateikiantis gaminį rinkai arba pradėdamas jo eksploataciją, tais atvejais, kai gamintojas nevykdo prievolių, susijusių su gaminio atitiktimi direktyvai. Siekiant nuoseklumo tikslinga į įvertinimo po statybos taikomo sritį įtraukti ne tik pramoginius, bet ir asmeninius laivus. Dėl aiškumo reikėtų nurodyti, kokiais atvejais būtų galima taikyti įvertinimą po statybos. Be to, importo atveju ji turėtų būti taikoma tik privatiems importuotojams importuojant gaminį nekomerciniais tikslais, kad būtų užkirstas kelias piktnaudžiavimui ir įvertinimas po statybos nebūtų taikomas komerciniais tikslais. Be to,

siekiant užtikrinti patikimą notifikuotosios įstaigos atliekamą gaminio atitikties vertinimą, būtina išplėsti asmens, prašančio atlikti įvertinimą po statybos, dokumentų teikimo notifikuotajai įstaigai prievolę;

- (35) kadangi visoje Sąjungoje būtina užtikrinti gaminių, kuriems taikoma ši direktyva, vienodai aukštą atitikties vertinimą atliekančių įstaigų veikimo lygį ir kadangi visos tokios įstaigos turėtų vykdyti savo funkcijas tuo pačiu lygiu ir sąžiningos konkurencijos sąlygomis, reikėtų nustatyti privalomus reikalavimus, skirtus atitikties vertinimo įstaigoms, kurios pageidauja būti notifikuotos, kad galėtų pagal šią direktyvą teikti atitikties vertinimo paslaugas;
- (36) kad būtų užtikrintas pastovus gaminių, kuriems taikoma ši direktyva, atitikties vertinimo kokybės lygis, būtina ne tik konsoliduoti reikalavimus, kuriuos turi atitikti atitikties vertinimo įstaigos, pageidaujancios būti notifikuotomis, bet ir lygiagrečiai nustatyti reikalavimus, kuriuos turi atitikti notifikuojančiosios institucijos ir kitos įstaigos, dalyvaujancios vertinant notifikuotąsias įstaigas, notifikuojant jas ir atliekant jų stebėseną;
- (37) Reglamentas (EB) Nr. 765/2008 papildo ir sustiprina esamą gaminių, kuriems taikomi Sąjungos derinimo teisės aktai, įskaitant gaminius, kuriems taikoma ši direktyva, rinkos priežiūros sistemą. Todėl valstybės narės turėtų organizuoti ir vykdyti tų gaminių rinkos stebėseną pagal tą reglamentą ir, jei taikytina, pagal 2001 m. gruodžio 3 d. Europos Parlamento ir tarybos direktyvą 2001/95/EB dėl bendros gaminių saugos ⁽¹⁾;
- (38) tam, kad būtų padidintas skaidrumas ir sutrumpintas dokumentų nagrinėjimo laikas, būtina patobulinti galiojančią apsaugos sąlygos taikymo procedūrą, leidžiančią Komisijai nagrinėti valstybės narės patvirtintos priemonės, taikomos gaminiams, kuriuos ta valstybė narė laiko neatitinkančiais reikalavimų, pagrįstumą, siekiant padaryti ją veiksmingesnę ir pasinaudoti valstybių narių patirtimi;
- (39) dabartinę sistemą reikėtų papildyti procedūra, kuri suteiktų galimybę informuoti suinteresuotąsias šalis apie priemones, kurių buvo imtasi gaminių, kuriems taikoma ši direktyva ir kurie kelia grėsmę žmonių sveikatai ir saugai ar kitiems su visuomenės interesų apsauga susijusiems aspektams, atžvilgiu. Ji taip pat turėtų suteikti
- galimybę rinkos priežiūros institucijoms, bendradarbiaujant su atitinkamais ekonominės veiklos vykdytojais, ankstesniame etape imtis veiksmų tokių gaminių atžvilgiu;
- (40) tuo atveju, kai valstybė narė ir Komisija laikosi tos pačios nuomonės dėl valstybės narės taikomų priemonių pagrįstumo, Komisijos tolesnis dalyvavimas neturėtų būti reikalingas;
- (41) siekiant atsižvelgti į techninių žinių pažangą ir naujus mokslinius įrodymus, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais būtų iš dalies keičiami I priedo B dalies 2.3, 2.4 ir 2.5 punktai ir 3 skirsnis bei C dalies 3 skirsnis ir V, VII ir IX priedai. Tokiu būdu Komisija ateityje turės galimybę įtraukti hibridinių variklių bandymų ciklus ir į bandomųjų degalų lentelę įtraukti bandomuosius degalus su įmaišytais biodegalais, kai tie bandomieji degalai bus pripažinti tarptautiniu lygiu. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduoti Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (42) siekiant užtikrinti vienodas šios direktyvos įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Šiais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai ⁽²⁾;
- (43) patariamoji procedūra turėtų būti taikoma priimant įgyvendinimo aktus, kuriais iš notifikuojančiosios valstybės narės reikalaujama imtis būtinų taisyklių priemonių notifikavimui taikomų reikalavimų neatitinkančių arba nebeatitinkančių notifikuojamųjų įstaigų atžvilgiu;
- (44) nagrinėjimo procedūra turėtų būti taikoma priimant įgyvendinimo aktus, kuriais užtikrinama, kad ši direktyva būtų taikoma vienodai, visų pirma susijusius su papildomomis 24 straipsnyje išdėstytomis nuostatomis dėl atitikties vertinimo procedūrų ir reikalavimų dėl laivų projektavimo kategorijų, laivų identifikavimo, gamintojo lentelės, naudojimo vadovo, dujų tiekimo sistemos, teršalų išleidimo prevencijos, direktyvos taikymo patikrinimo klausimyno ir navigacinių žiburių;

⁽¹⁾ OL L 11, 2002 1 15, p. 4.

⁽²⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

- (45) Komisija turėtų priimti įgyvendinimo aktus ir, atsižvelgdama į jų specifinį pobūdį, netaikydama Reglamento (ES) Nr. 182/2011 turėtų nustatyti, ar priemonės, kurių valstybės narės ėmėsi gaminių, keliančių grėsmę žmonių sveikatai ar saugai, turtui ar aplinkai, atžvilgiu yra pagrįstos;
- (46) Komisija turėtų priimti nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus, jei yra tinkamai pagrįstų priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti, ir kurios susijusios su atitikties vertinimu, laivų projektavimo kategorijomis, navigaciniais žiburiais, teršalų išleidimo prevencija ir dujiniais prietaisais, keliančiais grėsmę žmonių sveikatai ir saugai, turtui ar aplinkai;
- (47) laikantis nusistovėjusios praktikos, pagal šią direktyvą įsteigtas komitetas gali atlikti naudingą vaidmenį nagrinėjant su šios direktyvos taikymu susijusius klausimus, išskeltus komiteto pirmininko arba valstybių narių atstovų pagal jo darbo tvarkos taisykles;
- (48) siekiant užtikrinti šios direktyvos įgyvendinimo stebėseną ir veiksmingumą, valstybės narės turėtų atsakyti į klausimą dėl šios direktyvos taikymo. Tuomet Komisija turėtų parengti ir paskelbti šios direktyvos taikymo ataskaitą;
- (49) Valstybės narės turėtų nustatyti taisykles dėl sankcijų, taikytinų už šios direktyvos pažeidimus, ir užtikrinti, kad jos būtų įgyvendintos. Tos sankcijos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios;
- (50) siekiant gamintojams ir kitiems ekonominės veiklos vykdytojams suteikti pakankamai laiko prisitaikyti prie šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, būtina po šios direktyvos įsigaliojimo taikyti pakankamos trukmės pereinamąjį laikotarpį, per kurį rinkai vis dar būtų galima pateikti gaminius, atitinkančius Direktyvos 94/25/EB reikalavimus;
- (51) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas mažiesiems ir vidutiniams užbortinių kibirkštinio uždegimo varomųjų variklių, kurių galia yra 15 kW arba mažesnė, gamintojams taikyti šią direktyvą ir prisitaikyti prie naujų reikalavimų, tikslinga numatyti konkretų pereinamąjį laikotarpį tiems gamintojams;
- (52) kadangi šios direktyvos tikslas, t. y. užtikrinti aukšto lygio žmonių sveikatos apsaugą ir saugą bei aplinkos apsaugą ir tuo pačiu užtikrinti vidaus rinkos veikimą, nustatant suderintus gaminių, kuriems taikoma ši direktyva, reikalavimus ir būtiniausius rinkos priežiūros reikalavimus, valstybės narės negali deramai pasiekti, ir kadangi dėl jos masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali

patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

(53) todėl Direktyvą 94/25/EB reikėtų panaikinti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šioje direktyvoje nustatyti 2 straipsnio 1 dalyje nurodytų gaminių projektavimo bei gamybos reikalavimai ir tokių gaminių laisvo judėjimo Sąjungoje taisyklės.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma šiems gaminiams:

- pramoginiams ir nebaigtiems statyti pramoginiams laivams;
- asmeniniams ir nebaigtiems statyti asmeniniams laivams;
- II priede išvardytoms sudedamosioms dalims, kai jos Sąjungos rinkai pateikiamos atskirai (toliau – sudedamosios dalys);
- varomiesiems varikliams, įmontuotiems ar specialiai skirtiems montuoti ant laivo arba laive;
- varomiesiems varikliams, įmontuotiems ant laivų arba laivuose, kuriuose atliekami esminiai variklio pakeitimai;
- laivams, kurie iš esmės perdaromi.

2. Ši direktyva netaikoma šiems gaminiams:

- projektavimo ir statybos reikalavimai, išdėstyti I priedo A dalyje, netaikomi:
 - laivams, skirtiems vien lenktynėms, įskaitant lenktynines irkluojamąsias valtis ir treniruočius irkluojamąsias valtis, gamintojo pažymėtoms kaip tokios;

- ii) kanojoms ir baidarėms, suprojektuotoms būti varomoms tik žmogaus, gondoloms ir pedalais varomiems laivams;
- iii) banglentėms, suprojektuotoms būti varomoms tik vėjo ir būti valdomoms ant jų stovinčio žmogaus arba žmonių;
- iv) banglentėms;
- v) iki 1950 m. suprojektuotiems autentiškiems istoriniams laivams ir jų pavienėms tiksloms kopijoms, pagamintoms daugiausia iš autentiškų medžiagų ir gamintojo pažymėtoms kaip tokios;
- vi) eksperimentiniams laivams, jei jie nėra pateikiami Sąjungos rinkai;
- vii) asmeniniam naudojimui pastatytiems laivams, jei po to jie penkerius metus nuo laivo eksploatacijos pradžios nėra pateikiami Sąjungos rinkai;
- viii) laivams, specialiai skirtiems plaukioti su įgula ir gabenti keleivius komerciniais tikslais, nedarant poveikio 3 daliai, nepriklausomai nuo keleivių skaičiaus;
- ix) povandeniniams laivams;
- x) laivams su oro pagalve;
- xi) laivams su povandeniniais sparnais;
- xii) laivams, varomiems išorinio degimo garo varikliais, kurių kuras yra anglis, koksas, malkos, mazutas ar dujos;
- xiii) laivams amfibijoms, t. y. ratinėms ar vikšrinėms motorinėms transporto priemonėms, galinčioms veikti tiek ant vandens, tiek sausumoje;
- b) variklio išmetalų reikalavimai, išdėstyti I priedo B dalyje, netaikomi:
- i) varomiesiems varikliams, įmontuotiems ar specialiai skirtiems montuoti šiuose gaminiuose:
- vien lenktynėms skirtuose laivuose, gamintojo pažymėtuose kaip tokie,
 - eksperimentiniuose laivuose, jei jie nėra pateikiami Sąjungos rinkai,
- laivuose, specialiai skirtuose plaukioti su įgula ir gabenti keleivius komerciniais tikslais, nedarant poveikio 3 daliai, nepriklausomai nuo keleivių skaičiaus,
- povandeniniuose laivuose,
- laivuose su oro pagalve,
- laivuose su povandeniniais sparnais,
- laivuose amfibijose, t. y. ratinėse ar vikšrinėse motorinėse transporto priemonėse, galinčiose veikti tiek ant vandens, tiek sausumoje;
- ii) iki 1950 m. suprojektuotiems autentiškiems istoriniams varomiesiems varikliams ir serijiniu būdu negaminamoms jų pavienėms tiksloms kopijoms, kurie yra įmontuoti laivuose, nurodytuose a punkto v ar vii papunkčiuose;
- iii) asmeniniam naudojimui sukonstruotiems varomiesiems varikliams, jei jie paskui penkerius metus nuo laivo eksploatacijos pradžios nėra pateikiami Sąjungos rinkai;
- c) skleidžiamo triukšmo reikalavimai, išdėstyti I priedo C dalyje, netaikomi:
- i) visiems laivams, nurodytiems b punkte;
- ii) asmeniniam naudojimui pastatytiems laivams, jei po to jie penkerius metus nuo laivo eksploatacijos pradžios nėra pateikiami Sąjungos rinkai.
3. Tai, kad tas pats laivas gali būti taip pat naudojamas frachtavimui arba sporto treniruočių ir pramoginio pobūdžio mokymams, nekliudo jam taikyti šios direktyvos, kai jis pateikiamas rinkai pramogų tikslais.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) laivas – pramoginis arba asmeninis laivas;
- 2) pramoginis laivas – bet kokio tipo laivas, išskyrus asmeninį laivą, neatsižvelgiant į varymo būdą, skirtas sportui ir pramogoms, kurio korpusas yra nuo 2,5 m iki 24 m ilgio;

- 3) asmeninis laivas – sportui ir pramogoms skirtas laivas, kurio korpusas yra trumpesnis nei 4 m, kuriame naudojamas varomasis variklis, turintis vandens srauto pompą kaip pirminį varymo šaltinį, ir suprojektuotas taip, kad jį valdantis žmogus ar žmonės sėdi, stovi ar klūpi ant korpuso, o ne jo ribose;
- 4) asmeniniam naudojimui pastatytas laivas – laivas, kurį būsiamas naudotojas pastatė daugiausia savo asmeniniam naudojimui;
- 5) varomasis variklis – bet koks kibirkštinio ar slėginio uždegimo vidaus degimo variklis, tiesiogiai arba netiesiogiai naudojamas laivui varyti;
- 6) esminiai variklio pakeitimai – varomojo variklio pakeitimai, dėl kurių variklis galėtų viršyti I priedo B dalyje nustatytas išmetalų ribas arba vardinė variklio galia padidėtų daugiau kaip 15 %;
- 7) laivo perdarymas iš esmės – laivo perdarymas, po kurio keičiasi laivo varymo būdas, kuriuo atliekami esminiai variklio pakeitimai arba laivas pakeičiamas tiek, kad jis gali neatitikti šioje direktyvoje nustatytų taikytinų esminių saugos ir aplinkos apsaugos reikalavimų;
- 8) varymo būdas – būdas, kuriuo laivas yra varomas;
- 9) variklių šeima – gamintojo vienai grupei priskirti varikliai, kurie pagal konstrukciją turi panašias variklio išmetalų ar skleidžiamo triukšmo charakteristikas;
- 10) korpuso ilgis – korpuso ilgis, apskaičiuotas pagal darnųjų standartą;
- 11) tiekimas rinkai – gaminio, skirto platinti, vartoti ar naudoti Sąjungos rinkoje, tiekimas vykdamas komercinę veiklą už atlygį arba be jo;
- 12) pateikimas rinkai – gaminio tiekimas Sąjungos rinkai pirmą kartą;
- 13) pradėjimas eksploatuoti – pirmas kartas, kai galutinis naudotojas Sąjungoje eksploatuoja gaminį, kuriam taikoma ši direktyva;
- 14) gamintojas – fizinis ar juridinis asmuo, kuris pagamina gaminį arba kuris užsako suprojektuoti ar pagaminti tokį gaminį ir jį parduoda savo vardu arba su savo prekės ženklu;
- 15) įgaliotasis atstovas – Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, gavęs rašytinį gamintojo įgaliojimą veikti jo vardu ir atlikti nurodytas užduotis;
- 16) importuotojas – Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kuris gaminį iš trečiosios šalies pateikia Sąjungos rinkai;
- 17) privatus importuotojas – Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kuris vykdydamas nekomercinę veiklą importuoja gaminį iš trečiosios šalies į Sąjungą, ketindamas pradėti jį eksploatuoti savo asmeniniais tikslais;
- 18) platintojas – tiekimo grandinėje veikiantis fizinis arba juridinis asmuo, išskyrus gamintoją arba importuotoją, kuris tiekia gaminį rinkai;
- 19) ekonominės veiklos vykdytojai – gamintojas, įgaliotasis atstovas, importuotojas ir platintojas;
- 20) darnusis standartas – darnusis standartas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 2 straipsnio 1 dalies c punkte;
- 21) akreditavimas – akreditavimas, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 765/2008 2 straipsnio 10 punkte;
- 22) nacionalinė akreditacijos įstaiga – nacionalinė akreditacijos įstaiga, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 765/2008 2 straipsnio 11 punkte;
- 23) atitikties vertinimas – procesas, kurį atliekant nustatoma, ar įvykdyti su gaminiu susiję šios direktyvos reikalavimai;
- 24) atitikties vertinimo įstaiga – įstaiga, vykdanči atitikties vertinimo veiklą, įskaitant kalibravimą, bandymus, sertifikavimą ir tikrinimą;
- 25) susigrąžinimas – priemonė, kuria siekiama, kad būtų grąžintas galutiniam naudotojui jau pateiktas gaminys;
- 26) pašalinimas – priemonė, kuria siekiama neleisti tiekimo grandinėje esantį gaminį tiekti rinkai;

- 27) rinkos priežiūra – valdžios institucijų vykdoma veikla ir priemonės, kurių jos imasi, siekdamas užtikrinti, kad gaminiai atitiktų Sąjungos derinimo teisės aktuose nustatytus taikomus reikalavimus ir nekeltų pavojaus sveikatai, saugai ar kitam visuomenės interesų apsaugos aspektui;
- 28) CE ženklas – ženklas, kuriuo gamintojas nurodo, kad gaminys atitinka taikytinus reikalavimus, nustatytus Sąjungos derinimo teisės aktuose, kuriuose numatytas ženklinimas šiuo ženklu;
- 29) Sąjungos derinimo teisės aktai – Sąjungos teisės aktai, kuriais suderinamos gaminių pardavimo sąlygos.

4 straipsnis

Esminiai reikalavimai

1. 2 straipsnio 1 dalyje nurodyti gaminiai gali būti tiekiami rinkai arba pradedami eksploatuoti tik tuo atveju, jei jie nekeltų pavojaus žmonių sveikatai ir saugai, turtui arba aplinkai teisingai eksploatuojami ir naudojami pagal jų numatytą paskirtį, ir tik tuo atveju, jei jie atitinka I priede išdėstytus taikytinus esminius reikalavimus.
2. Valstybės narės užtikrina, kad 2 straipsnio 1 dalyje nurodyti gaminiai nebūtų tiekiami rinkai arba pradedami eksploatuoti, jeigu jie neatitinka 1 dalyje nurodytų reikalavimų.

5 straipsnis

Nacionalinės nuostatos dėl navigacijos

Ši direktyva neužkerta kelio valstybėms narėms priimti nuostatų dėl navigacijos tam tikruose vandenyse siekiant apsaugoti aplinką, vandens kelių struktūrą ir užtikrinti vandens kelių saugą, jeigu dėl tokių nuostatų nereikia modifikuoti šią direktyvą atitinkančių laivų ir jeigu tos nuostatos yra pagrįstos ir proporcingos.

6 straipsnis

Laisvas judėjimas

1. Valstybės narės nesudaro kliūčių tiekti rinkai arba, nedarant poveikio 5 straipsniui, pradėti eksploatuoti savo teritorijoje šią direktyvą atitinkančių laivų.
2. Valstybės narės nesudaro kliūčių tiekti rinkai nebaigtų statyti laivų, jei gamintojas arba importuotojas pagal III priedą deklaruoja, kad jų statybą turi užbaigti kiti.

3. Valstybės narės nesudaro kliūčių tiekti rinkai arba pradėti eksploatuoti šią direktyvą atitinkančių sudedamųjų dalių, kurios, remiantis gamintojo arba importuotojo deklaracija, minima 15 straipsnyje, yra skirtos montuoti laivuose.

4. Valstybės narės nekliaudo tiekti rinkai arba pradėti eksploatuoti šių varomųjų variklių:

- a) laivuose įmontuotų arba neįmontuotų variklių, atitinkančių šią direktyvą;
- b) laivuose įmontuotų variklių, kurių tipas patvirtintas pagal Direktyvą 97/68/EB, atitinkančių IIIA etapo, IIIB etapo arba IV etapo išmetalų kiekio ribines vertes, taikomas slėginio uždegimo varikliams, naudojamiems pagal kitas paskirtis nei vidaus vandenų laivams, lokomotyvams ir automotrisėms varyti, kaip numatyta tos direktyvos I priedo 4.1.2 punkte, atitinkančių šią direktyvą, išskyrus I priedo B dalyje išdėstytus variklio išmetalų reikalavimus;
- c) laivuose įmontuotų variklių, kurių tipas patvirtintas pagal Reglamentą (EB) Nr. 595/2009, atitinkančių šią direktyvą, išskyrus I priedo B dalyje išdėstytus variklio išmetalų reikalavimus.

Pirmos pastraipos b ir c punktai taikomi laikantis sąlygos, kad jei variklis yra pritaikomas montuoti laive, variklio pakeitimus atliekantis asmuo užtikrina, kad būtų visapusiškai atsižvelgiama į variklio gamintojo pateiktus duomenis ir kitą informaciją, kad būtų užtikrinta, kad įmontavus variklį laikantis variklio pakeitimus atlikusio asmens pateiktą montavimo instrukciją, tas variklis toliau atitiks variklio išmetalų reikalavimus, nustatytus arba Direktyvoje 97/68/EB, arba Reglamente (EB) Nr. 595/2009, nurodytus variklio gamintojo. Variklio pakeitimus atliekantis asmuo pareiškia, kaip nurodyta 15 straipsnyje, kad variklis toliau atitiks Direktyvoje 97/68/EB arba Reglamente (EB) Nr. 595/2009 nustatytus variklio išmetalų reikalavimus, nurodytus variklio gamintojo, jei yra įmontuotas laikantis variklio pakeitimus atlikusio asmens montavimo instrukciją.

5. Prekybos mugėse, parodose, ekspozicijose ir kituose panašiuose renginiuose valstybės narės nekliaudo eksponuoti šios direktyvos neatitinkančių 2 straipsnio 1 dalyje nurodytų gaminių, jei matomu ženklu aiškiai nurodoma, kad tokie gaminiai šios direktyvos neatitinka ir kad jie nebus tiekiami rinkai arba pradėti eksploatuoti Sąjungoje, kol nebus užtikrinta jų atitiktis.

II SKYRIUS

EKONOMINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ IR PRIVAČIŲ IMPORTUOTOJŲ PRIEVLĖS

7 straipsnis

Gamintojų prievolės

1. Pateikdami gaminius rinkai gamintojai užtikrina, kad jie būtų suprojektuoti ir pagaminti laikantis 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede nustatytų reikalavimų.

2. Gamintojai, laikydamiesi 25 straipsnio, parengia techninius dokumentus ir, laikydamiesi 19–22 straipsnių ir 24 straipsnio, atlieka taikytiną atitikties vertinimo procedūrą arba pasirūpina, kad ji būtų atlikta.

Tuo atveju, jei taikant tą procedūrą buvo įrodyta gaminio atitiktis taikomiems reikalavimams, gamintojai parengia deklaraciją, kaip nurodyta 15 straipsnyje, suteikia gaminiui CE ženklą ir šį ženklą pritvirtina, kaip nustatyta 17 ir 18 straipsniuose.

3. Gamintojai saugo techninius dokumentus ir 15 straipsnyje nurodytos deklaracijos kopiją 10 metų po gaminio pateikimo rinkai.

4. Gamintojai užtikrina, kad būtų taikomos serijinės gamybos tolesnės atitikties užtikrinimo procedūros. Tinkamai atsižvelgiama į gaminio projektavimo ar charakteristikų pakeitimus ir darniųjų standartų, kurių atžvilgiu deklaruojama gaminio atitiktis, pakeitimus.

Kai tai laikoma tikslinga atsižvelgiant į gaminio keliamą pavojų, gamintojai, kad būtų apsaugota vartotojų sveikata ir užtikrinta jų sauga, tiria rinkai tiekiamų gaminių bandinius, nagrinėja ir, jeigu būtina, registruoja skundus, reikalavimų neatitinkančius ir susigražintus gaminius ir informuoja platintojus apie tokią stebėseną.

5. Gamintojai užtikrina, kad ant jų gaminių būtų nurodytas tipo, partijos ar serijos numeris ar kita informacija, leidžianti nustatyti jų tapatumą, arba, jeigu dėl gaminio dydžio ar pobūdžio to padaryti neįmanoma, užtikrina, kad reikiama informacija būtų nurodyta ant pakuotės ar gaminių lydinčiame dokumente.

6. Gamintojai nurodo savo pavadinimą, registruotą prekės pavadinimą arba registruotą prekės ženklą, adresą, kuriuo su jais galima susisiekti, ant gaminio arba, jeigu to neįmanoma

padaryti, ant jo pakuotės arba gaminių lydinčiame dokumente. Adrese nurodomas vienintelis punktas, kuriame galima susisiekti su gamintoju.

7. Gamintojai užtikrina, kad prie gaminio pridėtame naudojimo vadove būtų pateiktos naudojimo instrukcijos ir saugos informacija kalba arba kalbomis, kurias vartotojai ir kiti galutiniai naudotojai gali lengvai suprasti ir kurias nustato atitinkama valstybė narė.

8. Gamintojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad gaminys, kurį jie pateikė rinkai, neatitinka šios direktyvos, nedelsdami imasi reikiamų taisomųjų priemonių, kad to gaminio atitiktis būtų užtikrinta, o prireikus jis būtų pašalintas iš rinkos arba susigražintas. Be to, jei gaminys kelia pavojų, gamintojai nedelsdami apie tai informuoja valstybių narių, kurių rinkai jie tiekė tokius gaminius, nacionalines kompetentingas valdžios institucijas, pateikdami išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie taisomąsias priemones, jei tokių buvo.

9. Gavę pagrįstą nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos prašymą, gamintojai suteikia jai visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitiktčiai įrodyti, kalba, kurią ta institucija gali lengvai suprasti. Tos institucijos prašymu jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminių, kuriuos jie pateikė rinkai, keliamą pavojų.

8 straipsnis

Igaliotieji atstovai

1. Gamintojas rašytiniu įgaliojimu gali paskirti įgaliotąjį atstovą.

2. 7 straipsnio 1 dalyje nustatytos prievolės ir prievolė rengti techninius dokumentus nėra įgaliotajam atstovui suteiktų įgaliojimų dalis.

3. Įgaliotasis atstovas atlieka gamintojo suteiktame įgaliojime nurodytas užduotis. Įgaliojimu suteikiama teisė įgaliotajam atstovui bent:

a) 10 metų po gaminio pateikimo rinkai saugoti 15 straipsnyje nurodytos deklaracijos kopiją ir techninius dokumentus, kad nacionalinės priežiūros institucijos galėtų juos patikrinti;

b) pagrįstu nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos prašymu pateikti tai institucijai visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitiktčiai įrodyti;

c) nacionalinių kompetentingų valdžios institucijų prašymu bendradarbiauti su jomis dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminių, patenkančių į jo įgaliojimų sritį, keliamą pavojų.

9 straipsnis

Importuotojų prievolės

1. Importuotojai Sąjungos rinkai pateikia tik reikalavimus atitinkančius gaminius.

2. Prieš pateikdami gaminį rinkai, importuotojai įsitikina, kad gamintojas atliko atitinkamą atitikties vertinimo procedūrą. Jie taip pat įsitikina, kad gamintojas parengė techninius dokumentus, kad gaminyje paženklintas CE ženklu, kaip nurodyta 17 straipsnyje, kad prie jo pridėti dokumentai, kurių reikalaujama pagal 15 straipsnį ir I priedo A dalies 2.5 punktą, I priedo B dalies 4 punktą ir I priedo C dalies 2 punktą, ir kad gamintojas įvykdė 7 straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatytus reikalavimus.

Jeigu importuotojas mano arba turi pagrindo manyti, kad gaminyje neatitinka 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede išdėstytų reikalavimų, jis neteikia gaminio rinkai, kol neužtikrinama gaminio atitiktis. Be to, jei gaminyje kelia pavojų, importuotojas apie tai praneša gamintojui ir rinkos priežiūros institucijoms.

3. Importuotojai ant gaminio arba, kai to neįmanoma padaryti sudedamųjų dalių atveju, ant pakuotės arba gaminį lydiniame dokumente nurodo savo pavadinimą, registruotą prekės pavadinimą arba registruotą prekės ženklą ir adresą, kuriuo su jais galima susisiekti.

4. Importuotojai užtikrina, kad prie gaminio pridėtame naudojimo vadove būtų pateiktos naudojimo instrukcijos ir saugumo informacija kalba arba kalbomis, kurias vartotojai ir kiti galutiniai naudotojai gali lengvai suprasti ir kurias nustato atitinkama valstybė narė.

5. Kol atsakomybė už gaminį tenka importuotojams, jie užtikrina, kad laikymo ir transportavimo sąlygos nepakenktų jo atitiktis 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede išdėstytiems reikalavimams.

6. Kai tai tikslinga atsižvelgiant į gaminio keliamą pavojų, importuotojai, siekdami apsaugoti vartotojų sveikatą ir užtikrinti jų saugą, tiria rinkai tiekiamų gaminių bandinius, nagrinėja ir,

jeigu būtina, registruoja skundus, reikalavimų neatitinkančius ir susigražintus gaminius ir informuoja platintojus apie tokią stebėseną.

7. Importuotojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad gaminyje, kurį jie pateikė rinkai, neatitinka šios direktyvos, nedelsdami imasi reikiamų taisomųjų priemonių, kad to gaminio atitiktis būtų užtikrinta, o prireikus jis būtų pašalintas iš rinkos arba susigražintas. Be to, jei gaminyje kelia pavojų, importuotojai apie tai nedelsdami praneša valstybių narių, kurių rinkai jie tiekė tokius gaminius, nacionalinėms kompetentingoms valdžios institucijoms, pateikdami išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie taisomąsias priemones, jei tokių buvo.

8. Importuotojai 10 metų po gaminio pateikimo rinkai saugo 15 straipsnyje nurodytos deklaracijos kopiją, kad rinkos priežiūros institucijos su ja galėtų susipažinti, ir užtikrina, kad tų valdžios institucijų prašymu joms galėtų būti pateikti techniniai dokumentai.

9. Pagrįstu nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos prašymu importuotojai tai institucijai lengvai suprantama kalba pateikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitiktis įrodyti. Tos institucijos prašymu jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminių, kuriuos jie pateikė rinkai, keliamą pavojų.

10 straipsnis

Platintojų prievolės

1. Tiekdami rinkai gaminį, platintojai rūpestingai laikosi šios direktyvos reikalavimų.

2. Prieš tiekdami gaminį rinkai, platintojai patikrina, ar gaminyje paženklintas CE ženklu, kaip nurodyta 17 straipsnyje, ar prie jo pridėti dokumentai, kurių reikalaujama pagal 7 straipsnio 7 dalį, 15 straipsnį ir I priedo A dalies 2.5 punktą, I priedo B dalies 4 punktą ir I priedo C dalies 2 punktą, instrukcijos ir saugos informacija, pateikiami kalba arba kalbomis, kurias vartotojai ir kiti galutiniai naudotojai gali lengvai suprasti valstybėje narėje, kurios rinkai tiekiamas gaminyje, ir ar gamintojas bei importuotojas laikėsi 7 straipsnio 5 bei 6 dalyse ir 9 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų.

Jeigu platintojas mano arba turi pagrindo manyti, kad gaminyje neatitinka 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede išdėstytų reikalavimų, jis neteikia gaminio rinkai, kol neužtikrinama gaminio atitiktis. Be to, jei gaminyje kelia pavojų, platintojas apie tai praneša gamintojui ar importuotojui ir rinkos priežiūros institucijoms.

3. Kol atsakomybė už gaminį tenka platintojams, jie užtikrina, kad laikymo ir transportavimo sąlygos nepakenktų jo atitikčiai 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede išdėstytiems reikalavimams.

4. Platintojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad gaminys, kurį jie pateikė rinkai, neatitinka šios direktyvos, nedelsdami imasi reikiamų taisomųjų priemonių, kad to gaminio atitiktis būtų užtikrinta, o prireikus jis būtų pašalintas iš rinkos arba susigrąžintas. Be to, jei gaminys kelia pavojų, gamintojai nedelsdami apie tai informuoja valstybių narių, kurių rinkai jie tiekė tokius gaminius, nacionalines kompetentingas valdžios institucijas, pateikdami išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie taisomąsias priemones, jei tokių buvo.

5. Pagrįstu nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos prašymu platintojai pateikia jai visą informaciją ir dokumentus, būtinus to gaminio atitikčiai įrodyti. Šios institucijos prašymu jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminių, kuriuos jie tiekė rinkai, keliamą pavojų.

11 straipsnis

Atvejai, kai importuotojams ir platintojams tenka gamintojų prievolės

Šios direktyvos tikslais importuotojas arba platintojas laikomas gamintoju ir todėl jam taikomos 7 straipsnyje nustatytos gamintojo prievolės, jei gaminį rinkai pateikia savo vardu ar naudodamas savo prekės ženklą arba taip pakeičia rinkai jau pateiktą gaminį, kad gali pasikeisti jo atitiktis šios direktyvos reikalavimams.

12 straipsnis

Privačių importuotojų prievolės

1. Jeigu gamintojas neįvykdo prievolių, susijusių su gaminio atitiktimi šiai direktyvai, privatus importuotojas, prieš pradėdamas gaminį eksploatuoti, užtikrina, kad jis būtų suprojektuotas ir pagamintas laikantis 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede nustatytų reikalavimų, ir įvykdo arba pasirūpina, kad būtų įvykdytos gamintojo prievolės, nustatytos 7 straipsnio 2, 3, 7 ir 9 dalyse.

2. Jeigu gamintojas nepateikė reikiamų techninių dokumentų, pasitelkdamas atitinkamų ekspertų pagalbą privatus importuotojas pasirūpina, kad jie būtų parengti.

3. Privatus importuotojas užtikrina, kad ant gaminio būtų nurodytas notifikuotosios įstaigos, kuri atliko gaminio atitikties vertinimą, pavadinimas ir adresas.

13 straipsnis

Ekonominės veiklos vykdytojų identifikavimas

1. Rinkos priežiūros institucijų prašymu ekonominės veiklos vykdytojai nurodo:

- a) gaminį jiems tiekusį ekonominės veiklos vykdytoją;
- b) ekonominės veiklos vykdytoją, kuriam jie tiekė gaminį.

Ekonominės veiklos vykdytojai pirmoje pastraipoje nurodytą informaciją turi galėti pateikti 10 metų po to, kai gaminys jiems buvo patiektas, ir 10 metų po to, kai jie patiekė gaminį.

2. Rinkos priežiūros institucijų prašymu privatus importuotojai nurodo ekonominės veiklos vykdytoją, kuris jiems tiekė gaminį

Privatus importuotojai šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytą informaciją turi galėti pateikti 10 metų po to, kai gaminys jiems buvo patiektas.

III SKYRIUS

GAMINIO ATITIKTIS

14 straipsnis

Atitikties prielaida

Daroma prielaida, kad gaminiai, atitinkantys darniuosius standartus arba jų dalis, kurių nuorodos yra paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, atitinka reikalavimus, kuriuos apima minėti standartai arba jų dalys, kaip nustatyta 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede.

15 straipsnis

ES atitikties deklaracija ir deklaracija pagal III priedą

1. ES atitikties deklaracijoje nurodoma, kad yra įrodyta, jog 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede arba 6 straipsnio 4 dalies b ar c punktuose nustatyti reikalavimai yra įvykdyti.

2. ES atitikties deklaracijos forma atitinka šios direktyvos IV priede nustatytą pavyzdį, joje pateikiama atitinkamuose Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede ir šios direktyvos V priede nurodytuose moduluose nurodyta informacija ir ji nuolat atnaujinama. Ji išverčiama į kalbą ar kalbas, į kurias ją išversti reikalauja valstybė narė, kurios rinkai tiekiamas gaminys arba kurioje jis pradėdamas eksploatuoti.

3. Parengdamas ES atitikties deklaraciją gamintojas, privatus importuotojas arba 6 straipsnio 4 dalies b ir c punktuose nurodyto variklio pakeitimus atliekantis asmuo prisiima atsakomybę už gaminio atitiktį.

4. 3 dalyje nurodyta ES atitikties deklaracija pateikiama su toliau nurodytais gaminiais, juos tiekiant rinkai arba pradedant eksploatuoti:

a) laivais;

b) sudedamosioms dalimis, kai jos pateikiamos rinkai atskirai;

c) varomaisiais varikliais.

5. Su nebaigtais statyti laivais pateikiama III priede išdėstyta gamintojo arba importuotojo deklaracija dėl nebaigtų statyti laivų, kurioje pateikiama tame priede nurodyta informacija. Ji išverčiama į kalbą ar kalbas, į kurias ją išversti reikalauja valstybė narė, kurios rinkai tiekiamas gaminys.

16 straipsnis

Bendrieji žymėjimo CE ženklų principai

CE ženklu žymima laikantis bendrųjų principų, nustatytų Reglamento (EB) Nr. 765/2008 30 straipsnyje.

17 straipsnis

CE ženklų ženklinami gaminiai

1. CE ženklų turi būti ženklinami šie gaminiai, jei jie tiekiami rinkai arba pradedami eksploatuoti:

a) laivai;

b) sudedamosios dalys;

c) varomieji varikliai.

2. Valstybės narės laikosi prielaidos, kad 1 dalyje nurodyti CE ženklų paženklinti gaminiai atitinka šią direktyvą.

18 straipsnis

Ženklinimo CE ženklu taisyklės ir sąlygos

1. CE ženklas ant 17 straipsnio 1 dalyje nurodytų gaminių turi būti matomas, įskaitomas ir nenutrinamas. Sudedamųjų dalių atveju, kai CE ženklu, atsižvelgiant į to gaminio dydį arba pobūdį, ženklini neįmanoma arba tai nepagrįsta, CE ženklu gali būti ženklinama pakuotė arba lydimieji dokumentai. Laivų atveju CE ženklas turi būti ant laivo gamintojo lentelės, kuri pritvirtinama atskirai nuo laivo identifikavimo numerio. Varomųjų variklių atveju CE ženklas turi būti ant variklio.

2. Gaminys ženklinamas CE ženklu prieš jį pateikiant rinkai arba pradedant eksploatuoti. Po CE ženklo ir 3 dalyje nurodyto identifikavimo numerio gali būti pateikiama piktograma arba kitas ženklas, nurodantis konkrečią riziką ar naudojimo paskirtį.

3. Po CE ženklo nurodomas notifikuosios įstaigos identifikavimo numeris, jeigu ta įstaiga dalyvavo gamybos kontrolės etape arba atliekant įvertinimą po statybos.

Notifikuosios įstaigos identifikavimo numeriu ženklinami patys įstaiga arba jos pavedimu tai daro gamintojas ar jo įgaliotasis atstovas, arba 19 straipsnio 2, 3 ar 4 dalyje nurodytas asmuo.

IV SKYRIUS

ATITIKTIES VERTINIMAS

19 straipsnis

Taikytinos atitikties vertinimo procedūros

1. Prieš pateikdamas rinkai 2 straipsnio 1 dalyje nurodytus gaminius gamintojas taiko 20, 21 ir 22 straipsniuose nurodytuose moduluose nustatytas procedūras.

2. Jeigu gamintojas neatliko gaminio, nurodyto 2 straipsnio 1 dalyje, atitikties vertinimo, privatus importuotojas prieš pradėdamas eksploatuoti atitinkamą gaminį taiko 23 straipsnyje nurodytą procedūrą.

3. Asmenys, pateikiantys rinkai arba pradedantys eksploatuoti varomąjį variklį ar laivą po to, kai jis buvo iš esmės pakeistas arba perdarytas, arba asmenys, pakeičiantys laivo, kuriam ši direktyva netaikoma, paskirtį taip, kad jam ši direktyva tampa taikoma, prieš pateikdami gaminį rinkai arba pradėdami jį eksploatuoti taiko 23 straipsnyje nurodytą procedūrą.

4. Asmenys, pateikiantys rinkai asmeniniam naudojimui skirtą laivą prieš pasibaigiant 2 straipsnio 2 dalies a punkto vii papunktyje nurodytam penkerių metų laikotarpiui, prieš pateikdami gaminį rinkai taiko 23 straipsnyje nurodytą procedūrą.

20 straipsnis

Projektavimas ir statyba

1. Pramoginių laivų projektavimui ir statybai taikomos šios Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytos procedūros:

a) A ir B kategorijų, nurodytų I priedo A dalies 1 punkte:

i) pramoginiams laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 2,5 m iki mažiau kaip 12 m, taikomas bet kuris iš šių modulių:

- A1 modulis (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrėti gaminių bandymai),
 - B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F moduliu,
 - G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis),
 - H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis).
- ii) pramoginiams laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 12 m iki 24 m, taikomas bet kuris iš šių modulių:
- B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F moduliu,
 - G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis),
 - H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);
- b) C projektavimo kategorijos, nurodytos I priedo A dalies 1 punkte:
- i) pramoginiams laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 2,5 m iki mažiau kaip 12 m., taikomas bet kuris iš šių modulių:
- jeigu laikomasi darnųjų standartų, susijusių su I priedo A dalies 3.2 ir 3.3 punktais: A modulis (gamybos vidaus kontrolė), A1 modulis (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrėti gaminių bandymai), B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F moduliu, G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis) arba H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis),
 - jeigu nesilaikoma darnųjų standartų, susijusių su I priedo A dalies 3.2 ir 3.3 punktais: A1 modulis (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrėti gaminių bandymai), B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F moduliu, G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis) arba H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);
- ii) pramoginiams laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 12 m iki 24 m, taikomas bet kuris iš šių modulių:
- B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F moduliu,
 - G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis),
 - H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis),
- c) D projektavimo kategorijos, nurodytos I priedo A dalies 1 punkte:
- pramoginiams laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 2,5 m iki 24 m, taikomas bet kuris iš šių modulių:
- A modulis (gamybos vidaus kontrolė),
 - A1 modulis (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrėti gaminių bandymai),
 - B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F moduliu,
 - G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis),
 - H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis).
2. Asmeninių laivų projektavimui ir statybai taikoma bet kuri iš šių Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytų procedūrų:
- a) A modulis (gamybos vidaus kontrolė);
 - b) A1 modulis (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrėti gaminių bandymai);
 - c) B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F moduliu;
 - d) G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis);
 - e) H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis).
3. Sudedamųjų dalių projektavimui ir statybai taikoma bet kuri iš šių Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytų procedūrų:
- a) B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F moduliu;
 - b) G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis);
 - c) H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis).

21 straipsnis

Variklio išmetalai

Variklio išmetalų atžvilgiu 2 straipsnio 1 dalies d ir e punktuose nurodytiems gaminiams variklio gamintojas taiko šias Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytas procedūras:

a) jei bandymai atliekami naudojant darnųjį standartą, taikomas bet kuris iš šių modulių:

i) B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F modulių;

ii) G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis);

iii) H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);

b) jei bandymai atliekami nenaudojant darniojo standarto, taikomas bet kuris iš šių modulių:

i) B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C 1 modulių;

ii) G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis).

22 straipsnis

Skleidžiamas triukšmas

1. Skleidžiamo triukšmo atžvilgiu pramoginiams laivams su laivagalio varomaisiais varikliais be integruotos išmetimo sistemos ar su įmontuotais bortiniais varomaisiais varikliais ir pramoginiams laivams su laivagalio varomaisiais varikliais be integruotos išmetimo sistemos ar su įmontuotais bortiniais varomaisiais varikliais, kurie iš esmės perdaromi ir per penkerius metus po perdarymo pateikiami rinkai, gamintojas taiko šias Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytas procedūras:

a) jei bandymai atliekami naudojant darnųjį triukšmo matavimo standartą, taikomas bet kuris iš šių modulių:

i) A1 modulis (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrėti gaminių bandymai);

ii) G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis);

iii) H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);

b) jei bandymai atliekami nenaudojant darniojo triukšmo matavimo standarto, taikomas G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis);

c) jei įvertinimui naudojamas *Froude* skaičius ir galios poslinkio koeficientu grindžiamas metodas, taikomas bet kuris iš šių modulių:

i) A modulis (gamybos vidaus kontrolė);

ii) G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis);

iii) H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis).

2. Skleidžiamo triukšmo atžvilgiu asmeniniams laivams, užbortiniams varomiesiems varikliams ir laivagalio varomiesiems varikliams su integruota išmetimo sistema, skirtiems montuoti pramoginiuose laivuose, asmeninio laivo arba variklio gamintojas taiko šias Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytas procedūras:

a) jei bandymai atliekami naudojant darnųjį triukšmo matavimo standartą, taikomas bet kuris iš šių modulių:

i) A1 modulis (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrėti gaminių bandymai);

ii) G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis);

iii) H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);

b) jei bandymai atliekami nenaudojant darniojo triukšmo matavimo standarto, taikomas G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis).

23 straipsnis

Įvertinimas po statybos

19 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytas įvertinimas po statybos atliekamas, kaip nustatyta V priede.

24 straipsnis

Papildomi reikalavimai

1. Kai taikomas Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytas B modulis, ES tipo tyrimas atliekamas, kaip nurodyta to modulio 2 punkto antroje įtraukoje.

B modulyje nurodytas gamybos tipas gali apimti keletą gaminio variantų, jei:

a) tų variantų skirtumai neturi poveikio saugos lygiui ir kitiems gaminio veikimo reikalavimams ir

b) gaminio variantai yra nurodyti atitinkamame ES tipo tyrimo pažymėjime, prireikus iš dalies pakeičiant pirminį pažymėjimą.

2. Kai taikomas Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytas A1 modulis, gaminių patikrinimai atliekami pasirinkus vieną ar kelis laivus, tipiškus gamintojo produkcijai, ir tokiems patikrinimams taikomi šios direktyvos VI priede nustatyti papildomi reikalavimai.

3. Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priedo A1 ir C1 moduluose nurodyta galimybė naudoti akredituotas vidaus įstaigas netaikoma.

4. Kai taikomas Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytas F modulis, vertinant atitiktį variklio išmetalų reikalavimams taikoma šios direktyvos VII priede aprašyta procedūra.

5. Kai taikomas Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytas C modulis, vertinant atitiktį šios direktyvos variklio išmetalų reikalavimams ir jeigu gamintojas nenaudoja atitinkamos kokybės sistemos, kaip aprašyta Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priedo H modulyje, gamintojo pasirinkta notifikuojoji įstaiga, siekdama patikrinti gaminio vidaus kontrolės kokybę, atsitiktiniais, jos nustatytais laiko tarpais atlieka arba paveda atlikti gaminių patikrinimus. Jei paaiškėja, kad kokybės lygis yra netinkamas, arba, kai atrodo, kad yra būtina patikrinti gamintojo pateiktų duomenų pagrįstumą, taikoma šios direktyvos VIII priede nustatyta procedūra.

25 straipsnis

Techniniai dokumentai

1. 7 straipsnio 2 dalyje nurodytuose techniniuose dokumentuose pateikiami visi duomenys ir išsami informacija apie gamintojo taikomas priemones, skirtas užtikrinti, kad gaminys atitiktų 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede nustatytus reikalavimus. Juose visų pirma pateikiami atitinkami IX priede išvardyti dokumentai.

2. Techniniais dokumentais užtikrinama, kad projektavimo, statybos, veikimo ir atitikties vertinimo būtų aiškiai suprantamas.

V SKYRIUS

ATITIKTIES VERTINIMO ĮSTAIGŲ NOTIFIKAVIMAS

26 straipsnis

Notifikavimas

Valstybės narės praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie įstaigas, įgaliotas atlikti trečiųjų šalių atitikties vertinimo užduotis pagal šią direktyvą.

27 straipsnis

Notifikuojančiosios institucijos

1. Valstybės narės paskiria notifikuojančiąją instituciją, atsakingą už būtinų procedūrų, skirtų atitikties vertinimo įstaigoms vertinti bei notifikuoti taikant šią direktyvą, nustatymą bei taikymą ir už notifikuotųjų įstaigų stebėseną, įskaitant 32 straipsnio nuostatų laikymąsi.

2. Valstybės narės gali nuspręsti, kad 1 dalyje nurodytą vertinimą ir stebėseną turi atlikti nacionalinė akreditacijos įstaiga, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 765/2008 ir pagal tą reglamentą.

3. Jeigu notifikuojančioji institucija įgalioja arba kitaip patiki atlikti 1 dalyje nurodytą vertinimą, notifikavimą ar stebėseną įstaigai, kuri nėra valdžios subjektas, ta įstaiga turi būti juridinis asmuo ir turi *mutatis mutandis* atitikti 28 straipsnyje nustatytus reikalavimus. Be to, ta įstaiga turi turėti civilinės atsakomybės dėl vykdomos veiklos draudimą.

4. Notifikuojančioji institucija prisiima visą atsakomybę už 3 dalyje nurodytos įstaigos atliktas užduotis.

28 straipsnis

Notifikuojančiosioms institucijoms taikomi reikalavimai

1. Notifikuojančioji institucija įsteigiama taip, kad nekiltų interesų konflikto su atitikties vertinimo įstaigomis.

2. Notifikuojančiosios institucijos organizacinė struktūra yra tokia ir ji veikia taip, kad jos veikla būtų objektyvi ir nešališka.

3. Notifikuojančiosios institucijos organizacinė struktūra yra tokia, kad kiekvieną su atitikties vertinimo įstaigos notifikavimu susijusį sprendimą priimtų kompetentingi asmenys, kurie negali būti tie, kurie atliko vertinimą.

4. Notifikuojančioji institucija nesiuo arba nevykdo jokios veiklos, kurią vykdo atitikties vertinimo įstaigos, taip pat neteikia konsultavimo paslaugų komerciniu arba konkurenciniu pagrindu.

5. Notifikuojančioji institucija užtikrina jos gautos informacijos konfidencialumą.

6. Notifikuojančiojoje institucijoje turi būti pakankamai kompetentingų darbuotojų, kad ji galėtų tinkamai atlikti savo užduotis.

29 straipsnis

Su informavimu susijusios notifikuojančiųjų institucijų prievolės

Valstybės narės praneša Komisijai apie savo procedūras, taikomas vertinant bei notifikuojant atitikties vertinimo įstaigas ir atliekant notifikuotųjų įstaigų stebėseną, taip pat apie jų pakeitimus.

Komisija tą informaciją padaro viešai prieinama.

30 straipsnis

Notifikuotosioms įstaigoms taikomi reikalavimai

1. Pagal šią direktyvą notifikuojama atitikties vertinimo įstaiga turi atitikti 2–11 dalyse nustatytus reikalavimus.

2. Atitikties vertinimo įstaiga steigama pagal nacionalinę teisę ir turi teisinį subjektiškumą.

3. Atitikties vertinimo įstaiga yra trečiosios šalies įstaiga, nepriklausoma nuo organizacijos ar gaminių, kurią (-i) ji vertina.

Įstaiga, priklausanti verslo asociacijai arba profesinei federacijai, atstovaujančiai įmonėms, susijusioms su jos vertinamų gaminių projektavimu, gamyba, tiekimu, surinkimu, naudojimu ar priežiūra, gali būti laikoma tokia įstaiga, jeigu įrodoma, kad ji yra nešališka ir nėra jokio interesų konflikto.

4. Atitikties vertinimo įstaiga, jos aukščiausio lygio vadovai ir už atitikties vertinimo užduotis atsakingi darbuotojai negali būti nei vertinamų gaminių projektuotojai, gamintojai, tiekėjai, montuotojai, pirkėjai, savininkai, naudotojai ar prižiūrėtojai, nei tų šalių atstovai. Tai netrukdo naudoti vertinamų gaminių, kurie būtini atitikties vertinimo įstaigos veiksmams, arba tokių gaminių naudoti asmeniniais tikslais.

Atitikties vertinimo įstaiga, jos aukščiausio lygio vadovai ir už atitikties vertinimo užduotis atsakingi darbuotojai tiesiogiai nedalyvauja projektuojant ar gaminant, parduodant, montuojant, naudojant šiuos gaminius ar atliekant techninę jų priežiūrą, taip pat negali atstovauti tokia veikla užsiimančioms šalims. Jie nesiima jokios veiklos, kuri prieštarautų jų sprendimo, susijusio su atitikties vertinimo veikla, kuriai jie notifikuoti, nepriklausomumui ar sąžiningumui. Tai visų pirma taikoma konsultavimo paslaugoms.

Atitikties vertinimo įstaigos užtikrina, kad joms pavaldžių įstaigų ar subrangovų veikla nedarytų poveikio jų atitikties vertinimo veiklos konfidencialumui, objektyvumui ar nešališkumui.

5. Atitikties vertinimo įstaigos ir jų darbuotojai, vykdydami atitikties vertinimo veiklą, pasižymi didžiausiu profesiniu sąžiningumu, turi reikiamą techninę kompetenciją konkrečioje srityje ir yra nepriklausomi nuo bet kokio spaudimo ar paskatų, visų pirma finansinių, galinčių turėti įtakos jų sprendimui arba atitikties vertinimo veiklos rezultatams, ypač asmenų ir asmenų grupių, suinteresuotų šios veiklos rezultatais, atžvilgiu.

6. Atitikties vertinimo įstaiga yra pajėgi atlikti visas atitikties vertinimo užduotis, kurios jai yra paskirtos 19–24 straipsnių nuostatomis ir kurioms atlikti ji yra notifikuota, neatsižvelgiant į tai, ar šias užduotis atlieka pati atitikties vertinimo įstaiga, ar jos yra atliekamos įstaigos vardu ir jai prisiimant atsakomybę.

Atitikties vertinimo įstaiga nuolat ir kiekvienai atitikties vertinimo procedūrai atlikti, taip pat kiekvienos gaminių, dėl kurių ji buvo notifikuota, rūšies ar kategorijos atveju, turi:

a) darbuotojų, turinčių techninių žinių ir pakankamą tinkamą patirtį vertinimo užduotims atlikti;

b) procedūrų, pagal kurias atliekamas atitikties vertinimas, aprašus, taip užtikrinant skaidrumą ir galimybę šias procedūras pakartoti.

Ji turi būti įdiegusi atitinkamą politiką ir procedūras, pagal kurias užtikrinamas užduočių, kurias ji atlieka kaip notifikuoti įstaiga, ir kitų užduočių atskyrimas;

c) procedūras, pagal kurias ji vykdo veiklą deramai atsižvelgdama į įmonės dydį, jos veiklos sektorių, jos struktūrą, atitinkamo gaminių technologijos sudėtingumo mastą ir į tai, ar gamybos procesas masinis, ar serijinis.

Ji turi turėti priemones, būtinas su atitikties vertinimu susijusioms techninėms ir administracinėms užduotims tinkamai atlikti, ir gali naudotis visa reikiama įranga ar įrenginiais.

7. Už atitikties vertinimo veiklos vykdymą atsakingi darbuotojai turi:

a) būti dalyvavę tinkamame techniniame ir profesiniame mokyme, apimančiame visų atitinkamų rūšių atitikties vertinimo veiklą, kuriai atitikties vertinimo įstaiga yra notifikuota;

- b) pakankamai išmanyti jų atliekamo vertinimo reikalavimus ir turėti reikalingus įgaliojimus tokiam vertinimui atlikti;
- c) turėti reikiamų žinių ir išmanyti esminius reikalavimus, taikomus darniuosius standartus, atitinkamus Sąjungos derinimo teisės aktus ir atitinkamus nacionalinės teisės aktus;
- d) gebėti parengti pažymėjimus, protokolus ir ataskaitas, kuriais įrodoma, kad vertinimas buvo atliktas.

8. Turi būti užtikrintas atitikties vertinimo įstaigų, jų aukščiausio lygio vadovų ir vertinimą atliekančių darbuotojų nešališkumas.

Atitikties vertinimo įstaigos aukščiausio lygio vadovų ir vertinimo darbuotojų atlyginimas nepriklauso nuo atliktų įvertinimų skaičiaus arba nuo tų vertinimų rezultatų.

9. Atitikties vertinimo įstaigos turi turėti civilinės atsakomybės draudimą, išskyrus atvejus, kai atsakomybę pagal nacionalinę teisę prisiima valstybė narė arba pati valstybė narė tiesiogiai atsako už atitikties vertinimą.

10. Atitikties vertinimo įstaigos darbuotojai laikosi profesinės paslapties reikalavimo, taikomo visai informacijai, kurią jie gavo, vykdydami savo užduotis pagal 19–24 straipsnius arba pagal kitas nacionalinės teisės nuostatas, kuriomis šis reikalavimas įgyvendinamas, išskyrus valstybės narės, kurioje jie vykdo veiklą, kompetentingų valdžios institucijų atžvilgiu. Turi būti saugomos nuosavybės teisės.

11. Atitikties vertinimo įstaigos dalyvauja atitinkamoje standartizacijos veikloje ir notifikuosios įstaigos koordinavimo grupės, sudarytos pagal 42 straipsnį, veikloje arba užtikrina, kad vertinimą atliekantys jų darbuotojai būtų apie šią veiklą informuoti, o tos grupės priimtus administracinius sprendimus ir parengtus dokumentus taiko kaip bendrąsias gaires.

31 straipsnis

Atitikties prielaida

Jeigu atitikties vertinimo įstaiga įrodo, kad atitinka kriterijus, nustatytus atitinkamuose darniuosiuose standartuose arba jų dalyse, kurių nuorodos paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, daroma prielaida, kad ji atitinka 30 straipsnyje nustatytus reikalavimus tiek, kiek taikytini darnieji standartai apima tuos reikalavimus.

32 straipsnis

Notifikuotosioms įstaigoms pavaldžios įstaigos ir notifikuotųjų įstaigų sudaromos subrangos sutartis

1. Jeigu notifikuotoji įstaiga sudaro subrangos sutartis dėl konkrečių užduočių, susijusių su atitikties vertinimu, atlikimo

arba naudojasi jai pavaldžios įstaigos paslaugomis, ji užtikrina, kad subrangovas arba pavaldi įstaiga atitiktų 30 straipsnyje nustatytus reikalavimus ir atitinkamai informuoja notifikuojančiąją instituciją.

2. Notifikuotosios įstaigos prisiima visą atsakomybę už subrangovų ar pavaldžių įstaigų atliekamas užduotis, neatsižvelgiant į tai, kur jie yra įsisteigę.

3. Pavesti darbą subrangovui arba pavaldžiai įstaigai galima tik gavus kliento sutikimą.

4. Notifikuotosios įstaigos sudaro sąlygas notifikuojančiajai institucijai susipažinti su atitinkamais dokumentais, susijusiais su subrangovo arba pavaldžios įstaigos kvalifikacijos įvertinimu ir jų pagal 19–24 straipsnius atliktu darbu.

33 straipsnis

Notifikavimo paraiška

1. Atitikties vertinimo įstaiga notifikavimo paraišką pateikia valstybės narės, kurioje yra įsisteigusi, notifikuojančiajai institucijai.

2. Prie 1 dalyje nurodytos paraiškos pridedamas atitikties vertinimo veiklos, atitikties vertinimo modulio ar modulių ir gaminio ar gaminių, kurių atitiktį vertinti ta įstaiga tvirtina turinti kompetenciją, aprašas, taip pat nacionalinės akreditacijos įstaigos išduotas akreditacijos pažymėjimas (jei toks yra), patvirtinantis, kad atitikties vertinimo įstaiga atitinka 30 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

3. Jeigu tam tikra atitikties vertinimo įstaiga negali pateikti akreditacijos pažymėjimo, ji notifikuojančiajai institucijai pateikia visus dokumentus, būtinus jos atitikčiai 30 straipsnyje nustatytiems reikalavimams patikrinti, patvirtinti ir reguliariai stebėti.

34 straipsnis

Notifikavimo procedūra

1. Notifikuojančiosios institucijos gali notifikuoti tik tas atitikties vertinimo įstaigas, kurios atitinka 30 straipsnyje išdėstytus reikalavimus.

2. Notifikuojančiosios institucijos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares, naudodamosi Komisijos parengta ir prižiūrima elektroninio notifikavimo priemone.

3. Notifikavimo pranešime pateikiama išsami informacija apie atitikties vertinimo veiklą, atitikties vertinimo modulį ar modulius, atitinkamą gaminių ar gaminius ir atitinkamą kompetencijos patvirtinimą.

4. Jeigu notifikavimas nėra pagrįstas akreditacijos pažymėjimu, kaip nurodyta 33 straipsnio 2 dalyje, notifikuojančioji institucija Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pateikia dokumentus, kurie patvirtina atitikties vertinimo įstaigos kompetenciją ir priemones, užtikrinančias, kad įstaiga bus reguliariai stebima ir kad ji ir toliau atitiks 30 straipsnyje išdėstytus reikalavimus.

5. Atitinkama įstaiga notifikuotosios įstaigos veiklą gali atlikti tik tuo atveju, jei Komisija ar kitos valstybės narės per dvi savaites po notifikavimo (jeigu naudojamas akreditacijos pažymėjimas) arba per du mėnesius po notifikavimo (jeigu akreditacijos pažymėjimas nenaudojamas) nepateikia prieštaravimų.

Šioje direktyvoje notifikuotąja įstaiga laikoma tik tokia įstaiga.

6. Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pranešama apie visus susijusius vėlesnius notifikavimo pakeitimus.

35 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų identifikavimo numeriai ir sąrašai

1. Komisija kiekvienai notifikuotajai įstaigai suteikia identifikavimo numerį.

Ji suteikia tik vieną tokį numerį, net jei įstaiga yra notifikuota pagal kelis Sąjungos aktus.

Be to, notifikuotajai įstaigai, kuriai notifikuojančioji institucija leido vykdyti atitikties vertinimą po statybos, valstybės narės suteikia identifikavimo kodą.

2. Komisija padaro viešai prieinamu įstaigų, notifikuotų pagal šią direktyvą, sąrašą, nurodydama joms suteiktus identifikavimo numerius ir, jei taikoma, kodus, taip pat veiklą, kuriai atlikti jos yra notifikuotos.

Komisija užtikrina, kad tas sąrašas būtų nuolat atnaujinamas.

36 straipsnis

Notifikavimo pakeitimai

1. Jeigu notifikuojančioji institucija išsiaiškina arba jai yra pranešama, kad notifikuotoji įstaiga nebeatitinka 30 straipsnyje nurodytų reikalavimų arba kad ji nevykdo savo prievolių, notifikuojančioji institucija atitinkamai apriboja, sustabdo arba panaikina notifikavimo galiojimą, atsižvelgdama į neatitikties tiems reikalavimams arba tų prievolių nevykdymo rimtumą. Apie tai ji nedelsdama atitinkamai informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

2. Jeigu notifikavimo galiojimas apribojamas, sustabdomas ar panaikinamas, arba jeigu notifikuotoji įstaiga nutraukia savo veiklą, notifikuojančioji valstybė narė imasi atitinkamų priemonių, būtinų užtikrinti, kad tos įstaigos bylas tvarkytų kita notifikuotoji įstaiga arba kad su jomis galėtų susipažinti to pageidaujančios atsakingos notifikuojančiosios įstaigos ir rinkos priežiūros institucijos.

37 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų kompetencijos ginčijimas

1. Komisija nagrinėja visus atvejus, kai jai kyla abejonių arba jai pranešama apie abejones dėl notifikuotosios įstaigos kompetencijos arba dėl to, ar notifikuotoji įstaiga ir toliau atitinka jai taikomus reikalavimus ir vykdo jai nustatytas prievoles.

2. Komisijos prašymu notifikuojančioji valstybė narė pateikia Komisijai visą informaciją, susijusią su notifikavimo pagrindu arba atitinkamos įstaigos kompetencijos tolesniu užtikrinimu.

3. Komisija užtikrina, kad visa per tokius jos atliekamus nagrinėjimus gauta neskelbtina informacija būtų tvarkoma konfidencialiai.

4. Jeigu Komisija išsiaiškina, kad notifikuotoji įstaiga neatitinka arba nebeatitinka jos notifikavimui taikomų reikalavimų, Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo notifikuojančiosios valstybės narės reikalaujama imtis būtinų taisomųjų priemonių, įskaitant, jei būtina, notifikavimo panaikinimą.

Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 50 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamiosios procedūros.

38 straipsnis

Su veikla susijusios notifikuotųjų įstaigų prievolės

1. Notifikuotosios įstaigos atlieka atitikties vertinimą pagal 19–24 straipsniuose numatytas atitikties vertinimo procedūras.

2. Atitikties vertinimas atliekamas proporcingai, vengiant nereikalingos naštos ekonominės veiklos vykdytojams ir privatiems importuotojams. Atitikties vertinimo įstaigos savo veiklą vykdo tinkamai atsižvelgdamos į įmonės dydį, jos veiklos sektorių, jos struktūrą, atitinkamo gaminio technologijos sudėtingumą ir į tai, ar gamybos procesas yra masinis ar serijinis.

Vis dėlto, vykdydamos šią veiklą, jos laikosi tokio lygio griežtumo ir apsaugos, kokio reikia, kad gaminys atitiktų šią direktyvą.

3. Jeigu notifikuotoji įstaiga nustato, kad gamintojas arba privatus importuotojas neįvykdė 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede arba atitinkamuose darniuosiuose standartuose nustatytų reikalavimų, ji reikalauja, kad tas gamintojas arba privatus importuotojas imtųsi atitinkamų taisomųjų priemonių, ir neišduoda atitikties pažymėjimo.

4. Jeigu atliekant atitikties stebėseną po pažymėjimo išdavimo notifikuotoji įstaiga nustato, kad gaminys nebeatitinka reikalavimų, ji reikalauja, kad gamintojas imtųsi atitinkamų taisomųjų priemonių, ir prireikus sustabdo arba panaikina pažymėjimo galiojimą.

5. Jeigu taisomųjų priemonių nesiimama arba jos neturi reikiamo poveikio, notifikuotoji įstaiga atitinkamai apriboja, sustabdo ar panaikina pažymėjimų galiojimą.

39 straipsnis

Skundų teikimo tvarka

Valstybės narės užtikrina, kad būtų nustatyta skundų dėl notifikuojamų įstaigų sprendimų teikimo tvarka.

40 straipsnis

Su informavimu susijusios notifikuojamų įstaigų pareigos

1. Notifikuotosios įstaigos informuoja notifikuojančiąją įstaigą apie:

- a) visus atsakymo išduoti pažymėjimą, pažymėjimo apribojimo, galiojimo sustabdymo ar panaikinimo atvejus;
- b) visas aplinkybes, turinčias įtakos notifikavimo aprėpčiai ir sąlygoms;
- c) visus prašymus pateikti informaciją apie atitikties vertinimo veiklą, kuriuos jos gavo iš rinkos priežiūros institucijų;
- d) gavus paprašymą – atitikties vertinimo veiklą, vykdomą jų notifikavimo srityje, ir visą kitą vykdomą veiklą, įskaitant tarpvalstybinę veiklą ir subrangos sutartis.

2. Notifikuotosios įstaigos kitoms pagal šią direktyvą notifikuotoms įstaigoms, vykdančioms panašią atitikties vertinimo veiklą ir vertinančioms tuos pačius gaminius, teikia atitinkamą informaciją klausimais, susijusiais su neigiamais ir, gavus prašymą, teigiamais atitikties vertinimo rezultatais.

41 straipsnis

Keitimasis patirtimi

Komisija sudaro sąlygas valstybių narių nacionalinėms valdžios institucijoms, atsakingoms už notifikavimo politiką, keistis patirtimi.

42 straipsnis

Notifikuojamų įstaigų veiklos koordinavimas

Komisija užtikrina, kad pagal šią direktyvą notifikuotos įstaigos tinkamai koordinuotų savo veiklą ir bendradarbiautų, ir kad ši veikla būtų tinkamai vykdoma notifikuojamų įstaigų grupėje ar grupėse, susijusiose su konkrečiu sektoriumi.

Valstybės narės užtikrina, kad įstaigos, kurias jos notifikavo, tiesiogiai ar per paskirtus atstovus dalyvautų tokios grupės ar grupių veikloje.

VI SKYRIUS

SAJUNGOS RINKOS PRIEŽIŪRA, Į SAJUNGOS RINKĄ PATENKANČIŲ GAMINIŲ KONTROLĖ IR APSAUGOS PROCEDŪROS

43 straipsnis

Sąjungos rinkos priežiūra ir į Sąjungos rinką patenkančių gaminių kontrolė

Gaminiam, kuriems taikoma ši direktyva, taikoma Reglamento (EB) Nr. 765/2008 15 straipsnio 3 dalis ir 16–29 straipsniai.

44 straipsnis

Nacionaliniu lygiu pavojų keliančių gaminių atveju taikoma procedūra

1. Jeigu vienos valstybės narės rinkos priežiūros institucijos turi pakankamo pagrindo manyti, kad gaminys, kuriam taikoma ši direktyva, kelia pavojų žmonių sveikatai ar saugai, turtui arba aplinkai, jos atlieka vertinimą, susijusį su atitinkamu gaminiu ir apimančią atitinkamus šioje direktyvoje nustatytus reikalavimus. Atitinkami ekonominės veiklos vykdytojai arba privatus importuotojas prireikus bendradarbiauja su rinkos priežiūros institucijomis.

Kalbant apie ekonominės veiklos vykdytojus, jeigu atliekant šį vertinimą rinkos priežiūros institucijos nustato, kad gaminys neatitinka šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, jos nedelsdamos pareikalauja, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas imtųsi atitinkamų pavojaus pobūdžiui proporcingų taisomųjų priemonių, kurias jos gali nustatyti, kad gaminys atitiktų tuos reikalavimus, būtų pašalintas iš rinkos arba susigrąžintas per pagrįstą laikotarpį.

Kalbant apie privačius importuotojus, jeigu atliekant tą vertinimą rinkos priežiūros institucijos nustato, kad gaminys neatitinka šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, privatus importuotojas nedelsiant informuojamas apie atitinkamas pavojaus pobūdžiui proporcingas taisomasias priemones, kurių turi būti imtasi, kad gaminys atitiktų tuos reikalavimus, nebūtų pradedamas eksploatuoti arba būtų sustabdytas jo naudojimas.

Rinkos priežiūros institucijos atitinkamai informuoja susijusią notifikuojamą įstaigą.

Šios dalies antroje ir trečioje pastraipose nurodytoms priemonėms taikomas Reglamento (EB) Nr. 765/2008 21 straipsnis.

2. Jeigu rinkos priežiūros institucijos mano, kad neatitiktis neapsiriboja jų nacionaline teritorija, jos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares apie vertinimo rezultatus ir apie veiksmus, kurių imtis jos pareikalavo atitinkamą ekonominės veiklos vykdytoją.

3. Ekonominės veiklos vykdytojas užtikrina, kad visų atitinkamų gaminių, kuriuos jis tiekė rinkai visoje Sąjungoje, atžvilgiu būtų imtasi atitinkamų taisomųjų priemonių.

Privatus importuotojas užtikrina, kad gaminio, kurį jis importavo į Sąjungą asmeniniam naudojimui, atžvilgiu būtų imtasi atitinkamų taisomųjų priemonių.

4. Jeigu per 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą laikotarpį atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas nesiima tinkamų taisomųjų priemonių, rinkos priežiūros institucijos imasi visų tinkamų laikinųjų priemonių, kad uždraustų arba apribotų gaminio tiekimą jų šalies rinkai, pašalintų gaminių iš tos rinkos, arba kad gaminyt būtų susigrąžintas.

Jeigu privatus importuotojas nesiima tinkamų taisomųjų priemonių, rinkos priežiūros institucijos imasi visų tinkamų laikinųjų priemonių, kad uždraustų pradėti eksploatuoti gaminių arba uždraustų arba apribotų gaminio naudojimą jų teritorijoje.

Rinkos priežiūros institucijos apie tas priemones nedelsdamos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

5. 4 dalyje nurodyta informacija apima visus turimus duomenis, visų pirma duomenis, reikalingus reikalavimų neatitinkančiam gaminiui, gaminio kilmei, pareikštos neatitikties ir keliamo pavojaus pobūdžiui, nacionaliniu lygiu taikomų priemonių pobūdžiui bei trukmei ir atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo ar privataus importuotojo pateiktiems argumentams nustatyti. Visų pirma rinkos priežiūros institucijos nurodo, ar neatitikties priežastis yra:

a) ta, kad gaminyt neatitinka žmonių sveikatos ar saugos, turto arba aplinkos apsaugos reikalavimų, nustatytų šioje direktyvoje, arba

b) 14 straipsnyje nurodytų darnųjų standartų, kuriais remiantis laikomasi atitikties prielaidos, trūkumai.

6. Kitos valstybės narės, nei ta, kuri inicijavo šią procedūrą pagal šį straipsnį, nedelsdamos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares apie visas patvirtintas priemones ir visą jų turimą papildomą informaciją, susijusią su atitinkamo gaminio neatitiktimi, ir informuoja apie savo prieštaravimą, jeigu jos nepritaria nacionalinei priemonei, apie kurią buvo pranešta.

7. Jeigu per tris mėnesius nuo 4 dalyje nurodytos informacijos gavimo nei kuri nors valstybė narė, nei Komisija nepareiškia prieštaravimo dėl laikinosios priemonės, kurios ėmėsi valstybė narė, ta priemonė laikoma pagrįsta.

8. Valstybės narės užtikrina, kad atitinkamam gaminiui nedelsiant būtų taikomos reikiamos ribojamosios priemonės, pavyzdžiui, gaminyt būtų pašalintas iš jų rinkos.

45 straipsnis

Sąjungos apsaugos procedūra

1. Jeigu, užbaigus 44 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytą procedūrą, dėl priemonės, kurios ėmėsi valstybė narė, pareiškiami prieštaravimai arba jeigu Komisija mano, kad nacionalinė priemonė prieštarauja Sąjungos teisės aktams, Komisija nedelsdama pradeda konsultacijas su valstybėmis narėmis ir atitinkamu ekonominės veiklos vykdytoju ar vykdytojais arba privačiu importuotoju ir įvertina nacionalinę priemonę. Remdamasi to vertinimo rezultatais, Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustato, ar nacionalinė priemonė yra pagrįsta.

Komisija savo sprendimą skiria visoms valstybėms narėms ir nedelsdama joms ir atitinkamam ekonominės veiklos vykdytojui ar vykdytojams arba privačiam importuotojui apie jį praneša.

2. Jeigu nacionalinė priemonė laikoma pagrįsta, visos valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad reikalavimų neatitinkantis gaminyt būtų pašalintas iš jų rinkos, ir atitinkamai informuoja Komisiją. Jeigu nacionalinė priemonė laikoma nepagrįsta, atitinkama valstybė narė tą priemonę panaikina.

3. Jeigu nacionalinė priemonė laikoma pagrįsta, o gaminio neatitiktis siejama su darnųjų standartų trūkumais, nurodytais šios direktyvos 44 straipsnio 5 dalies b punkte, Komisija taiko Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 11 straipsnyje nurodytą procedūrą.

46 straipsnis

Formali neatitiktis

1. Nedarant poveikio 44 straipsniui, jeigu valstybė narė padaro vieną iš toliau nurodytų išvadų, ji reikalauja, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas arba privatus importuotojas panaikintų konkrečią neatitiktį:

- a) CE ženklų buvo paženklinta pažeidžiant 16 straipsnį, 17 straipsnį arba 18 straipsnį;
- b) CE ženklų, kaip nurodyta 17 straipsnyje, nepaženklinta;
- c) nebuvo parengta ES atitikties deklaracija arba III priede nurodyta deklaracija;
- d) ES atitikties deklaracija arba III priede nurodyta deklaracija nebuvo tinkamai parengta;
- e) nėra techninių dokumentų, arba jie yra netikslūs ar neišsamūs;
- f) nėra 7 straipsnio 6 dalyje arba 9 straipsnio 3 dalyje nurodytos informacijos, arba ji yra netikslė ar neišsami;
- g) nesilaikoma kitų 7 straipsnyje ar 9 straipsnyje numatytų administracinių reikalavimų.

2. Jeigu 1 dalyje nurodyta neatitiktis nepanaikinama, atitinkama valstybė narė imasi visų atitinkamų priemonių, kad apribotų ar uždraustų gaminio tiekimą rinkai arba užtikrintų, kad gaminys būtų susigrąžintas arba pašalintas iš rinkos, arba, jei gaminį savo asmeniniam naudojimui importavo privatus importuotojas, kad jo naudojimas būtų uždraustas arba apribotas.

VII SKYRIUS

DELEGUOTIEJI IR ĮGYVENDINIMO AKTAI

47 straipsnis

Deleguotieji įgaliojimai

Komisijai pagal 48 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiama:

- a) siekiant atsižvelgti į techninių žinių pažangą ir naujus mokslinius įrodymus:
 - i) I priedo 2.3, 2.4 ir 2.5 punktai, B dalies 3 skirsnis ir C dalies 3 skirsnis;

ii) VII ir IX priedai ir

- b) V priedas, siekiant atsižvelgti į techninių žinių pažangą, lygiavertės atitikties užtikrinimo tinkamumą ir naujus mokslinius įrodymus.

48 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.

2. 47 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2014 m. sausio 17 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudoti deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 47 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Pagal 47 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

49 straipsnis

Įgyvendinimo aktai

1. Kad būtų atsižvelgta į techninių žinių pažangą ir užtikrinta, kad ši direktyva būtų taikoma vienodai, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus dėl:

- a) išsamių 24 straipsnio taikymo procedūrų, atsižvelgiant į gaminių, kuriems taikoma ši direktyva, konkrečius atitikties vertinimo poreikius;

- b) laivų projektavimo kategorijų, numatytų I priedo A dalies 1 punkte, išsamaus taikymo, įskaitant oro srities terminologijos naudojimą ir jose naudojamų matavimo skalių;
- c) išsamių laivų identifikavimo procedūrų, išdėstytų I priedo A dalies 2.1 punkte, įskaitant terminologijos išaiškinimą, ir gamintojo kodų, suteiktų ne Sąjungoje įsisteigusiems gamintojams, suteikimą ir administravimą;
- d) I priedo A dalies 2.2 punkte nurodytos informacijos, pateikiamos gamintojo lentelėje;
- e) I priedo A dalies 5.7 punkte nurodytų taisyklių, susijusių su navigaciniais žiburiais, taikymo;
- f) I priedo A dalies 5.8 punkte nurodytų teršalų išleidimo prevencijos priemonių, visų pirma susijusių su surinkimo bakų eksploatavimu;
- g) dujinių prietaisų ir stacionarių dujų tiekimo sistemų įrengimo ir bandymo laivuose;
- h) naudojimo vadovų formato ir turinio;
- i) 51 straipsnyje nurodyto direktyvos taikymo patikrinimo klausimyno, kurį turi pildyti valstybės narės, formos ir turinio.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 50 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Tinkamai pagrįstais neatidėliotinos skubos atvejais, kai gaminys kelia didelį pavojų žmonių sveikatai ar saugai, turtui arba aplinkai, Komisija priima nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus dėl 1 dalies a, b, e, f ir g punktų, laikydama 50 straipsnio 4 dalyje nurodytos procedūros.

50 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

4. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnis kartu su jo 5 straipsniu.

5. Komisija su komitetu konsultuojasi visais klausimais, kuriais privaloma konsultuotis su sektorių ekspertais pagal Reglamentą (ES) Nr. 1025/2012 ar bet kurią kitą Sąjungos teisės aktą.

6. Be to, komitetas gali nagrinėti bet kurią kitą su šios direktyvos taikymu susijusį klausimą, kurį pagal jo darbo tvarkos taisykles iškelia jo pirmininkas arba valstybės narės atstovas.

VIII SKYRIUS

KONKREČIOS ADMINISTRACINĖS NUOSTATOS

51 straipsnis

Ataskaitų teikimas

Ne vėliau kaip 2021 m. sausio 18 d., o vėliau – kas penkerius metus, valstybės narės užpildo Komisijos parengtą šios direktyvos taikymo klausimyną.

Ne vėliau kaip 2022 m. sausio 18 d., o vėliau – kas penkerius metus, Komisija, remdamasi valstybių narių atsakymais į pirmoje pastraipoje nurodytą klausimyną, parengia ir pateikia Europos Parlamentui bei Tarybai šios direktyvos taikymo ataskaitą.

52 straipsnis

Peržiūra

Ne vėliau kaip 2022 m. sausio 18 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl:

- a) techninių galimybių toliau mažinti jūrų laivų varomųjų variklių išmetalų kiekį ir nustatyti varomiesiems varikliams ir sistemoms taikomus garavimo iš degalų išlakų ir degalų sistemų reikalavimus, atsižvelgiant į technologijų ekonominę efektyvumą ir būtinybę susitarti dėl visuotinai suderintų šiame sektoriuje taikomų verčių, atsižvelgiant į svarbiausias rinkos iniciatyvas, taip pat
- b) I priede išvardytų laivų projektavimo kategorijų, grindžiamų atsparumu tam tikro stiprumo vėjui ir kontrolinio aukščio bangoms, poveikį vartotojų informuotumui ir gamintojams, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms, atsižvelgiant į pokyčius tarptautinės standartizacijos srityje. Toje ataskaitoje įvertinama, ar reikia nustatyti papildomas laivų projektavimo kategorijų specifikacijas ar pakategorės, ir prireikus pasiūlytos papildomos pakategorės.

Su pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytomis ataskaitomis prireikus pateikiami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.

53 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, kurios, be kita ko, gali apimti baudžiamąsias sankcijas už rimtus pažeidimus, taikytinų pažeidus nacionalines nuostatas, priimtas pagal šią direktyvą, ir imasi visų reikiamų priemonių užtikrinti, kad jos būtų įgyvendintos.

Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios ir gali būti sugriežtintos, jei atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas arba privatus importuotojas anksčiau yra įvykdęs panašų šios direktyvos pažeidimą.

IX SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS IR PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

54 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2016 m. sausio 18 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų priemonių tekstą.

Tas priemonės jos taiko nuo 2016 m. sausio 18 d. Valstybės narės, priimdamos tas priemonės, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės pagrindinių priemonių tekstus.

55 straipsnis

Pereinamasis laikotarpis

1. Valstybės narės nekludo tiekti rinkai arba pradėti eksploatuoti gaminių, kuriems taikoma Direktyva 94/25/EB, kurie atitinka tą direktyvą ir kurie buvo pateikti rinkai arba pradėti eksploatuoti prieš 2017 m. sausio 18 d.

2. Valstybės narės nekludo tiekti rinkai arba pradėti eksploatuoti užbortinių kibirkštinio uždegimo varomųjų variklių, kurių galia lygi arba mažesnė kaip 15 kW, kurie atitinka I priedo B dalies 2.1 punkte nustatytas I etapo variklio išmetalų ribas ir kuriuos pagamino mažosios ir vidutinės įmonės, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB ⁽¹⁾, ir kurie buvo pateikti rinkai anksčiau nei 2020 m. sausio 18 d.

56 straipsnis

Panaikinimas

Direktyva 94/25/EB panaikinama nuo 2016 m. sausio 18 d. Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą.

57 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

58 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2013 m. lapkričio 20 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

V. LEŠKEVIČIUS

⁽¹⁾ OL L 124, 2003 5 20, p. 36.

I PRIEDAS

ESMINIAI REIKALAVIMAI

A. Esminiai 2 straipsnio 1 dalyje nurodytų gaminių projektavimo ir statybos reikalavimai

1. LAIVŲ PROJEKTAVIMO KATEGORIJOS

Projektavimo kategorija	Vėjo stiprumas (pagal Boforto skalę)	Kontrolinis bangų aukštis (H 1/3, metrai)
A	viršijantis 8 balus	viršijantis 4 m
B	iki 8 balų (imtina)	iki 4 m (imtina)
C	iki 6 balų (imtina)	iki 2 m (imtina)
D	iki 4 balų (imtina)	iki 0,3 m (imtina)

Aiškinašiosios pastabos:

- A. Laikoma, kad pramoginis laivas, priskiriamas A projektavimo kategorijai, yra suprojektuotas taip, kad būtų atsparus vėjui, kurio stiprumas gali viršyti 8 balus (pagal Boforto skalę), ir 4 m ir didesnio kontrolinio aukščio bangoms, išskyrus anomalias sąlygas, pavyzdžiui, audrą, smarkią audrą, uraganą, tornadą ir ekstremalias oro sąlygas jūroje arba nenuspėjamas bangas.
- B. Laikoma, kad pramoginis laivas, priskiriamas B projektavimo kategorijai, yra suprojektuotas taip, kad būtų atsparus iki 8 balų (imtina) stiprumo vėjui ir iki 4 m (imtina) kontrolinio aukščio bangoms.
- C. Laikoma, kad laivas, priskiriamas C projektavimo kategorijai, yra suprojektuotas taip, kad būtų atsparus iki 6 balų (imtina) stiprumo vėjui ir iki 2 m (imtina) kontrolinio aukščio bangoms.
- D. Laikoma, kad laivas, priskiriamas D projektavimo kategorijai, yra suprojektuotas taip, kad būtų atsparus iki 4 balų (imtina) stiprumo vėjui ir iki 0,3 m (imtina) kontrolinio aukščio bangoms, įskaitant atsitiktines iki 0,5 m aukščio bangas.

Kiekvienos projektavimo kategorijos laivas privalo būti suprojektuotas ir pastatytas taip, kad atlaikytų šiuos parametrus pagal stabilumo, plūdumo ir kitus šiame priede išvardytus atitinkamus esminius reikalavimus ir kad jo valdymo charakteristikos būtų geros.

2. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

2.1. Laivo identifikavimas

Kiekvienas laivas žymimas identifikavimo numeriu, kuriame nurodoma ši informacija:

- 1) gamintojo šalies kodas;
- 2) valstybės narės nacionalinės valdžios institucijos suteiktas unikalus gamintojo kodas;
- 3) unikalus serijinis numeris;
- 4) pagaminimo metai ir mėnuo;
- 5) modelio metai.

Išsamūs reikalavimai, taikomi pirmoje pastraipoje nurodytam identifikavimo numeriui, yra išdėstyti atitinkamame darniajame standarte.

2.2. Laivo gamintojo lentelė

Kiekviename laive atskirai nuo laivo identifikavimo numerio pritvirtinama nuolatinė lentelė, kurioje pateikiama bent ši informacija:

- a) gamintojo pavadinimas, registruotas prekės pavadinimas arba registruotas prekės ženklas, taip pat kontaktinis adresas;

- b) CE ženklas, laikantis 18 straipsnio;
- c) laivo projektavimo kategorija pagal 1 skirsnį;
- d) gamintojo rekomenduojama maksimali apkrova pagal 3.6 punktą, neįskaičiuojant stacionarių bakų (kai jie pilni) turinio svorio;
- e) gamintojo rekomenduojamas žmonių, kuriam laivas buvo suprojektuotas, skaičius.

Vertinimo po statybos atveju su a punkte nurodytais kontaktiniais duomenimis ir jame reikalaujama informacija pateikiami atitiktis įvertinimą atlikusios notifikuotosios įstaigos duomenys ir informacija.

2.3. Apsauga nuo iškritimo už borto ir įlipimas atgal į laivą

Laivas turi būti suprojektuotas taip, kad iškritimo už borto rizika būtų kuo mažesnė, o įlipti atgal į laivą būtų kuo lengviau. Įlipimo atgal į laivą priemonės turi būti prieinamos vandenyje esančiam žmogui arba jis turi galėti jomis pasinaudoti be kitų pagalbos.

2.4. Matomumas iš pagrindinės vairavietės

Pramoginiuose laivuose pagrindinė vairavietė normaliomis naudojimo (greičio ir apkrovos) sąlygomis laivą vairuojančiam asmeniui turi užtikrinti gerą aplinkos matomumą.

2.5. Naudojimo vadovas

Su kiekvienu gaminiu turi būti pateiktas naudojimo vadovas, kaip nurodyta 7 straipsnio 7 dalyje ir 9 straipsnio 4 dalyje. Tame vadove pateikiama visa saugiam gaminio naudojimui būtina informacija, ypatingą dėmesį skiriant nustatymams, techninei priežiūrai, įprastinei eksploatacijai, rizikos prevencijai ir rizikos valdymui.

3. TVARUMAS IR KONSTRUKCIJOS REIKALAVIMAI

3.1. Struktūra

Medžiagų parinkimas bei derinimas ir laivo konstrukcija turi užtikrinti, kad jis visais atžvilgiais būtų pakankamai tvirtas. Ypatingas dėmesys skiriamas projektavimo kategorijai laikantis 1 skirsnio ir gamintojo rekomenduojamai maksimaliai apkrovai pagal 3.6 punktą.

3.2. Stabilumas ir viršvandeninė borto dalis

Laivas turi būti pakankamai stabilus ir turėti viršvandeninę borto dalį atsižvelgiant į projektavimo kategoriją laikantis 1 skirsnio ir gamintojo rekomenduojamą maksimalią apkrovą laikantis 3.6 punkto.

3.3. Plūdrumas ir laikymasis paviršiuje

Laivas sukonstruojamas taip, kad būtų užtikrintos plūdrumo charakteristikos, atitinkančios jo projektavimo kategoriją laikantis 1 skirsnio ir gamintojo rekomenduojamą maksimalią apkrovą laikantis 3.6 punkto. Visi galintys apsiversti daugiakorpūsiniai pramoginiai laivai su kajutėmis turi būti pakankamai plūdrūs, kad apsivertę išsilaikytų vandens paviršiuje.

Trumpesni kaip 6 m laivai, kurie, naudojami pagal jų projektavimo kategoriją, gali būti užlieti, turi turėti atitinkamas priemones, kurios leistų jiems plūduriuoti užlietiems.

3.4. Korpuso, denio ir antstato angos

Uždarytos korpuso, denio (-ių) ir antstato angos neturi bloginti laivo konstrukcijos vientisumo ar atsparumo klimato poveikiui.

Langai, iliuminatoriai, durys ir liukų dangčiai turi atlaikyti vandens slėgį, kuris tikėtinas, atsižvelgiant į jų konkrečią įrengimo vietą, taip pat apkrovas, atsirandančias dėl deniu judančių žmonių svorio.

Korpuso įtaisai, skirti įleisti ir išleisti vandenį žemiau vaterlinijos, atitinkančios gamintojo rekomenduojamą maksimalią apkrovą pagal 3.6 punktą, turi turėti lengvai prieinamas uždarymo priemones.

3.5. Užtvvinimas

Visi laivai suprojektuojami taip, kad skendimo rizika būtų minimali.

Ypatingas dėmesys prireikus skiriamas:

- a) kokpitams ir šuliniams, iš kurių vanduo turėtų ištekti savaime, arba kurie turėtų turėti kitų priemonių, neleidžiančių vandeniui patekti į laivo vidų;
- b) vėdinimo įtaisams;
- c) vandens šalinimui siurbliais ar kitomis priemonėmis.

3.6. Gamintojo rekomenduojama maksimali apkrova

Gamintojo rekomenduojama maksimali apkrova (degalai, vanduo, maisto atsargos, įvairi įranga ir žmonės (kilogramais)), kuriai buvo suprojektuotas laivas, yra nustatoma pagal projektavimo kategoriją (1 skirsnis), stabilumą ir viršvandeninę borto dalį (3.2 punktas) ir plūdrumą ir laikymąsi paviršiuje (3.3 punktas).

3.7. Gelbėjimo plaustų laikymas

Visi A ir B projektavimo kategorijų pramoginiai laivai ir ilgesni kaip 6 m C ir D projektavimo kategorijų pramoginiai laivai turi turėti vieną ar kelias vietas gelbėjimo plaustui (gelbėjimo plaustams) laikyti; gelbėjimo plaustai turi būti pakankamai dideli, kad išlaikytų tokį žmonių skaičių, kokį pramoginis laivas buvo suprojektuotas plukdyti pagal gamintojo rekomendacijas. Gelbėjimo plausto (-ų) laikymo vieta (-os) turi būti visada lengvai prieinama (-os).

3.8. Atsarginis išėjimas

Visi galintys apsiversti daugiakorpusiniai pramoginiai laivai su kajutėmis turi turėti funkcionalius išėjimus, kuriais būtų galima pasinaudoti apsivertimo atveju. Jeigu laive yra įrengti išėjimai, skirti naudoti laivui apsivertus, jie neturi kenkti konstrukcijai (3.1 punktas), stabilumui (3.2 punktas) arba plūdrumui (3.3 punktas), neatsižvelgiant į tai, ar pramoginis laivas yra vertikalioje padėtyje, ar apsivertęs.

Kiekvienas pramoginis laivas su kajutėmis turi turėti funkcionalius išėjimus, kuriais būtų galima pasinaudoti kilus gaisrui.

3.9. Inkaravimas, švartavimas ir vilkimas

Visi laivai, atsižvelgiant į jų projektavimo kategoriją ir charakteristikas, turi turėti vieną ar daugiau tvirtų antgalių arba kitų priemonių, kad galėtų saugiai atlaikyti inkaravimo, švartavimo ir vilkimo apkrovas.

4. VALDYMO CHARAKTERISTIKOS

Gamintojas užtikrina, kad naudojant galingiausią varomąjį variklį, kokiam laivas yra suprojektuotas ir sukonstruotas, laivo valdymo charakteristikos būtų tinkamos. Visų varomųjų variklių didžiausia vardinė galia nurodoma naudojimo vadove.

5. MONTAVIMO REIKALAVIMAI

5.1. Varikliai ir variklių skyriai

5.1.1. Bortinis variklis

Visi bortiniai varikliai turi būti patalpoje, atskirtoje nuo gyvenamųjų patalpų, ir montuojami taip, kad būtų kuo mažesnė rizika kilti ar plisti gaisrams, taip pat nukentėti nuo toksiško garų, karščio, triukšmo ar vibracijos gyvenamosiose patalpose.

Variklio dalys ir pagalbiniai įtaisai, kuriuos dažnai reikia tikrinti ir (arba) prižiūrėti, turi būti lengvai prieinami.

Izoliacinės medžiagos variklio skyriuje turi nepalaikyti degimo.

5.1.2. Vėdinimas

Variklio skyrius vėdinamas. Galimybės vandeniui patekti į variklio skyrių per angas turi būti minimalios.

5.1.3. Atviros dalys

Jeigu variklis neturi gaubto ar atskiros patalpos, atviros judančios ar įkautosios variklio dalys, galinčios sužaloti kūną, deramai uždengiamos.

5.1.4. Užbortinių varomųjų variklių paleidimas

Kiekvienas bet kuriame laive įrengtas užbortinis varomas variklis turi turėti įtaisą, neleidžiantį paleisti variklio įjungus pavarą, išskyrus atvejus, kai:

- a) variklis generuoja mažiau kaip 500 niutonų (N) statinės traukos;
- b) variklis turi droselio ribojimo įtaisą, skirtą apriboti traukos jėgą iki 500 N variklio paleidimo metu.

5.1.5. Asmeniniai laivai, plaukiantys be vairuotojo

Asmeniniai laivai suprojektuojami taip, kad turėtų automatinį varomojo variklio išjungimo įtaisą arba automatinį įtaisą, kuris sumažina greitį, kreipia laivo judėjimą ratu ir į priekį, kai vairuotojas sąmoningai pasišalina ar iškrenta už borto.

5.1.6. Vairalazde valdomuose užbortiniuose varomuosiuose varikliuose įrengiamas avarinio stabdymo įtaisas, kuris gali būti susietas su vairininku.

5.2. Degalų sistema

5.2.1. Bendrosios nuostatos

Degalų įpylimo, laikymo, išpylimo ir tiekimo įrenginiai ir įtaisai suprojektuojami ir sumontuojami taip, kad gaisro ir sprogo rizika būtų minimali.

5.2.2. Degalų bakai

Degalų bakai, vamzdžiai ir žarnos saugiai įtaisomi ir atskiriami ar apsaugomi nuo visų didesnio karščio šaltinių. Medžiaga, iš kurios yra daromi bakai, ir jų konstrukcija turi atitikti jų talpą ir degalų rūšį.

Benzino bakų erdvės vėdinamos.

Benzino bakai nėra korpuso dalis ir turi būti:

- a) apsaugoti nuo gaisro bet kuriame iš variklių pavojaus ir visų kitų uždegimo šaltinių;
- b) atskirti nuo gyvenamųjų patalpų.

Dyzelinų degalų bakai gali būti sudedamoji korpuso dalis.

5.3. Elektros sistema

Elektros sistemos suprojektuojamos ir įrengiamos taip, kad būtų užtikrintas laivo veikimas normaliomis naudojimo sąlygomis ir kuo labiau sumažinta gaisro ir elektros smūgio rizika.

Visos elektros grandinės, išskyrus baterijų maitinamas variklio paleidimo grandines, jų perkrovos atveju turi išlikti saugios.

Varomosios elektros grandinės apsaugomos nuo sąveikos su kitomis grandinėmis tokiu būdu, kad nebūtų sutrikdytas kurių nors iš šių grandinių tinkamas veikimas.

Įrengiamas vėdinimas, kad nesikaupytų iš baterijų galinčios sklįsti sprogosios dujos. Baterijos tvirtai įtaisomos ir apsaugomos, kad į jas nepatektų vanduo.

5.4. Vairavimo sistema

5.4.1. Bendrosios nuostatos

Vairavimo ir pavaros kontrolės sistemos suprojektuojamos, sukonstruojamos ir sumontuojamos taip, kad leistų perduoti vairavimo apkrovas numatomomis plaukiojimo sąlygomis.

5.4.2. Avariniai įrenginiai

Kiekviename buriniame pramoginiame laive ir vieną varomąjį variklį turinčiame neburiniame pramoginiame laive su vairo nuotolinio valdymo sistemomis įrengiamos avarinės priemonės, skirtos pramoginiam laivui vairuoti sumažintu greičiu.

5.5. Dujų tiekimo sistema

Buitinės paskirties dujų tiekimo sistemos turi būti aprūpintos garų traukos įranga, turi būti suprojektuotos ir sumontuotos taip, kad būtų išvengta dujų nuotėkio bei sprogo rizikos, ir turi būti įmanoma išbandyti, ar jose nenuteka dujos. Medžiagos ir sudedamosios dalys turi būti tinkamos konkrečių dujų, skirtų atlaikyti jūros aplinkai būdingas apkrovas ir poveikį, naudojimui.

Kiekvienas dujinis prietaisas, naudojamas pagal gamintojo numatytą paskirtį, šiai paskirčiai sumontuojamas laikantis gamintojų nurodymų. Kiekvienam dujas naudojančiam prietaisui dujos turi būti tiekiamos per atskirą paskirstymo sistemos atšaką, ir kiekvienas prietaisas turi turėti atskirą išjungimo įtaisą. Turi būti įrengtas deramas vėdinimas, kad būtų išvengta dėl nuotėkio ir degimo produktų kylančios rizikos.

Visuose laivuose su stacionaria dujų tiekimo sistema įrengiama erdvė visiems dujų balionams laikyti. Ši erdvė atskiriama nuo gyvenamųjų patalpų, ji yra prieinama tik iš lauko ir vėdinama į lauką, kad visos nutekėjusios dujos patektų už borto.

Kiekviena stacionari dujų tiekimo sistema po montavimo visų pirma išbandoma.

5.6. Apsauga nuo gaisro

5.6.1. Bendrosios nuostatos

Montuojamos įrangos rūšis ir laivo išplanavimas pasirenkami atsižvelgiant į gaisro kilimo ir plitimo riziką. Ypatingas dėmesys skiriamas atviros liepsnos prietaisų aplinkai, karštomis erdvėms ar varikliams ir pagalbinėms mašinoms, alyvos ir degalų išsiliejimui, neuždengtiems alyvos bei degalų vamzdžiams, taip pat elektros laidams, kurie visų pirma turi būti nutiesti atokiai nuo karščio šaltinių ir karštų erdvių.

5.6.2. Gaisro gesinimo įranga

Pramoginiai laivai aprūpinami gaisro riziką atitinkančia gaisrų gesinimo įranga, arba juose nurodoma gaisro riziką atitinkančios gaisrų gesinimo įrangos vieta ir pajėgumas. Laivas nepradedamas eksploatuoti tol, kol neaprūpinamas atitinkama gaisro gesinimo įranga. Benzininių variklių skyriai apsaugomi gaisro gesinimo sistema, kurią naudojant gaisro atveju skyriaus nebūtina atidaryti. Įtaisai nešiojamieji gesintuvai turi būti lengvai pasiekiami, o vienas iš jų įtaisomas tokioje vietoje, kad būtų lengvai pasiekiamas iš pagrindinės pramoginio laivo vairavietės.

5.7. Navigaciniai žiburiai, šviesos ir garso signalai

Tais atvejais, kai įrengiami navigaciniai žiburiai, šviesos ir garso signalai, jie turi atitikti atitinkamas 1972 m. COLREG (Tarptautinių laivų susidūrimo jūroje prevencijos taisyklių) arba CEVNI (Europos vidaus vandenų kelių laivybos taisyklių) nuostatas.

5.8. Teršalų išleidimo prevencija ir įranga, palengvinanti atliekų pristatymą į krantą

Laivai sukonstruojami taip, kad už borto atsiktinai nepatektų teršalai (nafta, degalai ir kt.).

Visi pramoginiame laive įrengti tualetai sujungiami tik su surinkimo bakų sistema arba vandens valymo sistema.

Pramoginiai laivai, kuriuose įrengti surinkimo bakai, aprūpinami standartinėmis išleidimo jungtimis, kad priėmimo įrenginių vamzdžius būtų galima sujungti su pramoginio laivo išleidimo vamzdžiais.

Be to, visuose kiaurai korpusą einančiuose žmonių fekalijoms skirtuose vamzdžiuose įrengiamos sklendės, kurias galima sandariai uždaryti.

B. Esminiai varomųjų variklių išmetalų reikalavimai

Varomieji varikliai turi atitikti šioje dalyje nustatytus esminius išmetalų reikalavimus.

1. VAROMOJO VARIKLIO IDENTIFIKAVIMAS

1.1. Ant kiekvieno variklio aiškiai pažymima ši informacija:

- a) variklio gamintojo pavadinimas, registruotas prekės pavadinimas ar registruotas prekės ženklas ir kontaktinis adresas; ir, jei taikytina, variklio pakeitimus atliekančio asmens pavadinimas (vardas, pavardė) ir kontaktinis adresas;
- b) jei taikytina – variklio tipas, variklių šeima;
- c) unikalus variklio serijinis numeris;
- d) CE ženklas, kaip numatyta 18 straipsnyje.

1.2. 1.1 punkte nurodyti ženklai turi išlikti visą įprastą variklio eksploatacijos laiką ir turi būti aiškiai įskaitomi ir nenutrinami. Jei naudojamos etiketės ar plokštelės, jos tvirtinamos taip, kad tvirtinimo elementai taip pat laikytųsi visą įprastą variklio eksploatacijos laiką, o etikečių ar plokštelių nebūtų įmanoma nuimti jų nesuardžius ar nesugadinus.

1.3. Ženklai tvirtinami prie variklio dalies, kuri yra būtina įprastam jo darbui ir visą variklio eksploataavimo laiką paprastai nekeičiama.

1.4. Ženklai turi būti tokiose vietose, kad surinkus variklį ir jam turint visas jo darbui būtinas dalis, jie būtų lengvai matomi.

2. VARIKIO IŠMETALŲ REIKALAVIMAI

Varomieji varikliai projektuojami, konstruojami ir surenkami taip, kad, teisingai juos sumontavus ir įprastai naudojant, išmetalai neviršytų ribinių verčių, nurodytų 1 lentelės 2.1 punkte ir 2 bei 3 lentelių 2.2 punkte:

2.1. Vertės, taikomos 55 straipsnio 2 dalies ir 2.2 punkto 2 lentelės tikslais:

1 lentelė

(g/kWh)

Tipas	Anglies monoksidas $CO = A + B/P_N^n$			Angliavandeniliai $HC = A + B/P_N^n$			Azoto oksidai NO_x	Kietosios dalelės PT
	A	B	n	A	B	n		
Dvitaktis kibirkštinio uždegimo	150,0	600,0	1,0	30,0	100,0	0,75	10,0	Netaikoma
Keturtaktis kibirkštinio uždegimo	150,0	600,0	1,0	6,0	50,0	0,75	15,0	Netaikoma
Slėginio uždegimo	5,0	0	0	1,5	2,0	0,5	9,8	1,0

Kai pagal lentelę A, B ir n yra konstantos, P_N yra vardinė variklio galia, matuojama kW.

2.2. Vertės, taikomos nuo 2016 m. sausio 18 d.:

2 lentelė

Slėginio uždegimo variklių išmetalų ribos (**)

Cilindro darbinis tūris SV (L/cyl)	Vardinė variklio galia P_N (kW)	Kietosios dalelės PT (g/kWh)	Angliavandeniliai + azoto oksidai HC + NO _x (g/kWh)
SV < 0,9	$P_N < 37$	1 lentelėje nurodytos vertės	
	$37 \leq P_N < 75$ (*)	0,30	4,7
	$75 \leq P_N < 3\,700$	0,15	5,8
$0,9 \leq SV < 1,2$	$P_N < 3\,700$	0,14	5,8
$1,2 \leq SV < 2,5$		0,12	5,8
$2,5 \leq SV < 3,5$		0,12	5,8
$3,5 \leq SV < 7,0$		0,11	5,8

(*) Kaip alternatyva slėginio uždegimo variklių, kurių vardinė variklio galia yra ne mažesnė kaip 37 kW ir mažesnė kaip 75 kW, ir kurių cilindro darbinis tūris yra mažesnis kaip 0,9 L/cyl, PT turi neviršyti 0,20 g/kWh, o bendras išmetamų HC + NO_x kiekis 5,8 g/kWh.

(**) Visi slėginio uždegimo varikliai neviršija 5,0 g/kWh išmetamo anglies monoksido (CO) kiekio.

3 lentelė

Kibirkštinio uždegimo variklių išmetalų ribos

Variklio tipas	Vardinė variklio galia P_N (kW)	Anglies monoksidas CO (g/kWh)	Angliavandeniliai + azoto oksidai HC + NO _x (g/kWh)
Varomieji laivagalio ir bortiniai varikliai	$P_N \leq 373$	75	5
	$373 < P_N \leq 485$	350	16
	$P_N > 485$	350	22
Užbortiniai varikliai ir asmeninių laivų varikliai	$P_N \leq 4,3$	$500 - (5,0 \times P_N)$	30
	$4,3 < P_N \leq 40$	$500 - (5,0 \times P_N)$	$15,7 + \left(\frac{50}{P_N^{0,9}} \right)$
	$P_N > 40$	300	$15,7 + \left(\frac{50}{P_N^{0,9}} \right)$

2.3. Bandymų ciklai:

Bandymų ciklai ir taikomi svertiniai koeficientai:

Taikomi šie ISO standarto 8178-4:2007 reikalavimai, atsižvelgiant į toliau pateiktoje lentelėje pateiktus dydžius.

Kintamo greičio slėginio uždegimo varikliams taikomas E1 arba E5 bandymų ciklas arba, kaip alternatyva galin-gesnių kaip 130 kW variklių atveju, gali būti taikomas E3 bandymų ciklas. Kintamo greičio kibirkštinio uždegimo varikliams taikomas E4 bandymų ciklas.

E1 ciklas, režimo numeris	1	2	3	4	5
Greitis	Vardinis greitis		Tarpinis greitis		Mažas sūkių skaičius veikiant tuščiąja eiga
Sukimo momentas, %	100	75	75	50	0
Svertinis koeficientas	0,08	0,11	0,19	0,32	0,3
Greitis	Vardinis greitis		Tarpinis greitis		Mažas sūkių skaičius veikiant tuščiąja eiga
E3 ciklas, režimo numeris	1	2	3	4	
Greitis, %	100	91	80	63	
Galia, %	100	75	50	25	
Svertinis koeficientas	0,2	0,5	0,15	0,15	
E4 ciklas, režimo numeris	1	2	3	4	5
Greitis, %	100	80	60	40	Veikiant tuščiąja eiga
Sukimo momentas, %	100	71,6	46,5	25,3	0
Svertinis koeficientas	0,06	0,14	0,15	0,25	0,40
E5 ciklas, režimo numeris	1	2	3	4	5
Greitis, %	100	91	80	63	Veikiant tuščiąja eiga
Galia, %	100	75	50	25	0
Svertinis koeficientas	0,08	0,13	0,17	0,32	0,3

Notifikuotosios įstaigos gali patvirtinti bandymus, atliktus naudojant kitus bandymų ciklus, apibūdintus darniajame standarte ir taikytinus atitinkamo variklio veiklos ciklui.

2.4. Varomųjų variklių šeimos taikymas ir pirminio varomojo variklio pasirinkimas

Variklio gamintojas atsako už savo gaminamų variklių priskyrimą variklių šeimai.

Pirminis variklis – variklis, kuris iš variklių šeimos parenkamas taip, kad jo išmetalų charakteristikos būtų tipiškos visiems tos variklių šeimai varikliams. Kaip pirminis variklis paprastai turėtų būti pasirenkamas variklis, pasižymintis savybėmis, dėl kurių, tikėtina, susidarys didžiausi specifinių išmetalų kiekiai (išreikštas g/kWh), matuojant atitinkamo bandymo ciklo metu.

2.5. Bandomieji degalai

Variklio išmetalų bandymams naudojami bandomieji degalai turi atitikti šias charakteristikas:

Savybė	RF-02-99 Bešvinis		RF-02-03 Bešvinis	
	min.	maks.	min.	maks.
Tiriamasis oktaniškis skaičius (RON)	95	—	95	—
Variklinis oktaniškis skaičius (MON)	85	—	85	—
Tankis, esant 15 °C (kg/m ³)	748	762	740	754
Pradinė virimo temperatūra (°C)	24	40	24	40
Sieros masė procentais (mg/kg)	—	100	—	10

Benzinas				
Savybė	RF-02-99 Bešvinis		RF-02-03 Bešvinis	
	min.	maks.	min.	maks.
Švino kiekis (mg/l)	—	5	—	5
Garų slėgis pagal Reidą (kPa)	56	60	—	—
Garų slėgis (DVPE) (kPa)	—	—	56	60
Dyzelinas				
Savybė	RF-06-99		RF-06-03	
	min.	maks.	min.	maks.
Cetatinis skaičius	52	54	52	54
Tankis, esant 15 °C (kg/m ³)	833	837	833	837
Galutinė virimo temperatūra (°C)	—	370	—	370
Pliūpsnio temperatūra (°C)	55	—	55	—
Sieros masė procentais (mg/kg)	Bus nurodyta	300 (50)	—	10
Pelenų masė procentais (%)	Bus nurodyta	0,01	—	0,01

Notifikuotosios įstaigos gali patvirtinti bandymus, atliktus naudojant kitus bandomuosius degalus, kaip nurodyta darniajame standarte.

3. PATVARUMAS

Variklio gamintojas pateikia variklio montavimo ir priežiūros instrukcijas, kurios, jei jų laikomasi, turėtų užtikrinti, kad įprastai naudojamas variklis toliau atitiks 2.1 ir 2.2 punktuose nustatytas ribines vertes per visą variklio eksploatacijos laiką ir esant įprastoms naudojimo sąlygoms.

Šią informaciją variklio gamintojas gauna atlikęs išankstinį patvarumo bandymą, paremtą įprastais darbo režimo ciklais, ir apskaičiavęs sudedamųjų dalių nuovargį, kad gamintojas galėtų parengti reikiamas technines priežiūros instrukcijas ir pateikti kartu su visais naujais varikliais, pirmą kartą pateikiamais rinkai.

Įprastas variklio eksploatacijos laikas yra toks:

- a) slėginio uždegimo variklių atveju: 480 variklio darbo valandų arba 10 metų, priklausomai nuo to, kas baigiasi greičiau;
- b) kibirkštinio uždegimo bortinių arba laivagalio varomųjų variklių su integruota išmetimo sistema arba be jos atveju:
 - i) $P_N \leq 373$ kW kategorijos variklių atveju: 480 darbo valandų arba 10 metų, priklausomai nuo to, kas baigiasi greičiau;
 - ii) $373 < P_N \leq 485$ kW kategorijos variklių atveju: 150 darbo valandų arba treji metai, priklausomai nuo to, kas baigiasi greičiau;
 - iii) $P_N > 485$ kW kategorijos variklių atveju: 50 variklio darbo valandų arba vieneri metai, priklausomai nuo to, kas baigiasi greičiau;
- c) asmeninių laivų variklių atveju: 350 variklio darbo valandų arba 5 metai, priklausomai nuo to, kas baigiasi greičiau;
- d) užbortinių variklių atveju: 350 variklio darbo valandų arba 10 metų, priklausomai nuo to, kas baigiasi greičiau.

4. NAUDOJIMO VADOVAS

Su kiekvienu varikliu pateikiamas naudojimo vadovas vartotojų ir kitų galutinių naudotojų lengvai suprantama kalba ar kalbomis, nustatytomis valstybės narės, kurioje bus parduodamas variklis.

Naudojimo vadove:

- a) pateikiamos montavimo, naudojimo ir techninės priežiūros instrukcijos, kurių turi būti laikomasi norint užtikrinti tinkamą variklio darbą, kad būtų patenkinti 3 skirsnio (Patvarumas) reikalavimai;
- b) nurodoma variklio galia, išmatuota laikantis darnųjų standartų.

C. Esminiai su skleidžiamu triukšmu susiję reikalavimai

Pramoginiai laivai su bortiniais arba laivagalio varomaisiais varikliais be integruotos išmetimo sistemos, asmeniniai laivai ir užbortiniai varikliai bei laivagalio varomieji varikliai su integruota išmetimo sistema turi atitikti šioje dalyje nustatytus esminius su triukšmo skleidimu susijusius reikalavimus.

1. SKLEIDŽIAMO TRIUKŠMO LYGLIAI

- 1.1. Pramoginiai laivai su bortiniais ir laivagalio varomaisiais varikliais be integruotos išmetimo sistemos, asmeniniai laivai ir užbortiniai varikliai bei laivagalio varomieji varikliai su integruota išmetimo sistema projektuojami, statomi ir surenkami taip, kad skleidžiamas triukšmas neviršytų šioje lentelėje nurodytų ribinių verčių:

Vardinė vieno variklio galia (kW)	Maksimalus garso slėgio lygis = L_{pASmax} (dB)
$P_N \leq 10$	67
$10 < P_N \leq 40$	72
$P_N > 40$	75

kur P_N = vardinė vieno variklio galia (kW), esant vardiniam greičiui, o L_{pASmax} = maksimalus garso slėgio lygis (dB).

Visų tipų variklių blokams, susidedantiems iš dviejų ir daugiau variklių, galima taikyti papildomą 3 dB lygį.

- 1.2. Kaip alternatyva garso matavimo bandymams, pramoginis laivas su bortiniu ar laivagalio varomuoju varikliu be integruotos išmetimo sistemos laikomas atitinkančiu 1.1 punkte nustatytus triukšmo reikalavimus, jei jo *Froude* skaičius $\leq 1,1$, galios poslinkio koeficientas ≤ 40 , o variklis ir išmetimo sistema yra sumontuoti pagal variklio gamintojo specifikacijas.
- 1.3. *Froude* skaičius F_n apskaičiuojamas maksimalų pramoginio laivo greitį V (m/s) padalijus iš vaterlinijos ilgio lwl (m) ir duotos gravitacinės pagreičio konstantos ($g = 9,8 \text{ m/s}^2$) sandaugos kvadratinės šaknies:

$$F_n = \frac{V}{\sqrt{(g \cdot lwl)}}$$

Galios poslinkio koeficientas apskaičiuojamas vardinę variklio galią P_N (kW) padalijus iš pramoginio laivo poslinkio D (tonomis)

$$\text{Galios poslinkio koeficientas} = \frac{P_N}{D}$$

2. NAUDOJIMO VADOVAS

Pramoginių laivų su bortiniais varikliais ar laivagalio varomaisiais varikliais be integruotos išmetimo sistemos ir asmeninių laivų naudojimo vadove, kurio reikalaujama pagal A dalies 2.5 punktą, pateikiama informacija, būtina norint išlaikyti pramoginį laivą ir išmetimo sistemą tokios būklės, kuri įprastai naudojant kuo geriau užtikrintų atitiktį nurodytoms triukšmo ribinėms vertėms.

Užbortinių variklių ir laivagalio varomųjų variklių su integruota išmetimo sistema naudojimo vadove, kurio reikalaujama pagal B dalies 4 skirsnį, pateikiami nurodymai, būtini norint išlaikyti variklį tokios būklės, kuri, įprastai naudojant kuo geriau užtikrintų atitiktį nurodytoms triukšmo ribinėms vertėms.

3. PATVARUMAS

B dalies 3 skirsnio nuostatos dėl patvarumo *mutandis mutatis* taikomos atitiktčiai šios dalies 1 skirsnyje išdėstytiems skleidžiamo triukšmo reikalavimams.

*II PRIEDAS***LAIVO SUDEDAMOSIOS DALYS**

1. Apsaugota nuo degimo įranga bortiniams ir laivagalio varomiesiems benzininiams varikliams ir benzino bakų erdvėms.
 2. Apsaugos nuo paleidimo įjungus pavarą įtaisai užbortiniams varikliams.
 3. Vairaračiai, vairavimo mechanizmai ir kabelių komplektai.
 4. Stacionariam montavimui skirti degalų bakai ir degalų žarnos.
 5. Surenkamieji liukai ir borto šviesos.
-

*III PRIEDAS***NEBAIGTO STATYTI LAIVO GAMINTOJO ARBA IMPORTUOTOJO DEKLARACIJA (6 STRAIPSNIO 2 DALIS)**

6 straipsnio 2 dalyje nurodytoje gamintojo arba importuotojo, įsisteigusio Sąjungoje, deklaracijoje nurodoma:

- a) gamintojo pavadinimas ir adresas;
 - b) Sąjungoje įsisteigusio gamintojo atstovo arba, jei taikytina, už pateikimą rinkai atsakingo asmens vardas, pavardė (pavadinimas) ir adresas;
 - c) nebaigto statyti laivo aprašas;
 - d) pareiškimas, kad nebaigtas statyti laivas atitinka esminius reikalavimus, taikomus šiuo statybos etapu; pateikiamos nuorodos į taikytus atitinkamus darniuosius standartus arba nuorodos į specifikacijas, kurių atžvilgiu atitiktis deklaruojama šiuo statybos etapu; be to, nurodoma, kad laivas skirtas tam, kad jį užbaigtų kiti juridiniai ar fiziniai asmenys, visapusiškai laikydami šios direktyvos.
-

IV PRIEDAS

ES ATITIKTIES DEKLARACIJA Nr. xxxxx⁽¹⁾

1. Nr. xxxxx (Gaminys: gaminys, partija, tipas arba serijinis numeris):
2. Gamintojo arba jo įgaliotojo atstovo [[galiotasis atstovas taip pat privalo nurodyti gamintojo verslo pavadinimą ir adresą] arba privataus importuotojo pavadinimas (vardas, pavardė) ir adresas.
3. Ši atitikties deklaracija išduota tik gamintojo arba privataus importuotojo arba Direktyvos 2013/53/ES 19 straipsnio 3 arba 4 dalyje nurodyto asmens atsakomybe.
4. Deklaruojamas dalykas (gaminio identifikavimas, pagal kurį jį galima atsekti. Atitinkamais atvejais taip pat gali būti pateikiama nuotrauka):
5. 4 punkte aprašytas deklaruojamas dalykas atitinka susijusius Sąjungos derinimo teisės aktus:
6. Nuorodos į susijusius taikytus darniuosius standartus arba nuorodos į kitas technines specifikacijas, kurių atžvilgiu deklaruota atitiktis:
7. Jei taikytina, notifikuoti įstaiga ... (pavadinimas, numeris) atliko ... (veiksmų aprašymas) ir išdavė pažymėjimą:
8. Asmens, įgalioto pasirašyti gamintojo ar jo įgaliotojo atstovo vardu, identifikavimo duomenys:
9. Papildoma informacija:

ES atitikties deklaracijoje pateikiamas varomojo variklio gamintojo ir asmens, atliekančio variklio pakeitimus pagal 6 straipsnio 4 dalies b ir c punktus, pareiškimas, kad:

a) variklis, sumontuotas laive laikantis su varikliu pateiktų montavimo instrukcijų, atitiks:

i) šios direktyvos variklio išmetalų reikalavimus;

ii) varikliams, kurių tipas patvirtintas pagal Direktyvą 97/68/EB, taikomas Direktyvos 97/68/EB ribines vertes, atitinkančias IIIA etapo, IIIB etapo arba IV etapo išmetamųjų teršalų ribines vertes, taikomas slėginio uždegimo varikliams, naudojamiems pagal kitas paskirtis nei vidaus vandenų laivams, lokomotyvams ir automotrisėms varyti, kaip nustatyta tos direktyvos I priedo 4.1.2 punkte, arba

iii) Reglamento (EB) Nr. 595/2009 ribines vertes, taikomas varikliams, kurių tipas patvirtintas pagal tą reglamentą.

Variklio negalima pradėti eksploatuoti tol, kol laivas, į kurį šis variklis bus montuojamas, nebus pripažintas atitinkančiu, jei tai būtina, atitinkamą šios direktyvos nuostatą.

Jei variklis pateiktas rinkai per 55 straipsnio 2 dalyje numatytą papildomą pereinamąjį laikotarpį, tai nurodoma ES atitikties deklaracijoje.

Kieno vardu pasirašyta:

(išdavimo vieta ir data)

(vardas, pavardė, pareigos) (parašas)

⁽¹⁾ Suteikti numerį atitikties deklaracijai nėra privaloma.

V PRIEDAS

LYGIAVERTĖ ATITIKTIS, GRINDŽIAMA VERTINIMU PO STATYBOS (VERTINIMO PO STATYBOS MODULIS)

1. Vertinimu po statybos grindžiama atitiktis – procedūra, skirta vertinti lygiavertę atitiktį gaminio, už kurio atitiktį šiai direktyvai gamintojas nepriėmė atsakomybės, ir todėl atsakomybę už gaminio lygiavertę atitiktį prisiima 19 straipsnio 2, 3 arba 4 dalyje nurodytas fizinis arba juridinis asmuo, savo atsakomybę pateikiantis gaminį rinkai arba pradedantis jį eksploatuoti. Šis asmuo vykdo 2 ir 4 punktuose nurodytas prievoles ir savo visiška atsakomybe užtikrina ir deklaruoja, kad atitinkamas gaminys, kuriam taikomos 3 punkto nuostatos, atitinka taikytinus šios direktyvos reikalavimus.
2. Asmuo, pateikiantis gaminį rinkai arba pradedantis jį eksploatuoti, notifikuojamajai įstaigai pateikia prašymą atlikti gaminio vertinimą po statybos ir privalo notifikuojamajai įstaigai pateikti dokumentus ir techninius duomenis, kad notifikuojoji įstaiga galėtų įvertinti šio gaminio atitiktį šios direktyvos reikalavimams, taip pat pateikia visą turimą informaciją apie gaminio naudojimą po to, kai jis buvo pirmą kartą pradėtas eksploatuoti.

Asmuo, pateikiantis rinkai tokį gaminį arba pradedantis jį eksploatuoti, saugo šiuos dokumentus ir informaciją, kad atitinkamos nacionalinės valdžios institucijos su jais galėtų susipažinti 10 metų po gaminio lygiavertės atitikties vertinimo, taikant vertinimo po statybos procedūrą.

3. Notifikuojoji įstaiga patikrina konkretų gaminį ir atlieka skaičiavimus, bandymus ir kitus vertinimo veiksmus tiek, kiek tai būtina siekiant užtikrinti gaminio lygiavertę atitiktį atitinkamiems šios direktyvos reikalavimams.

Notifikuojoji įstaiga parengia ir išduoda pažymėjimą ir susijusią atlikto atitikties vertinimo ataskaitą, ir saugo atitikties pažymėjimą bei susijusią atitikties ataskaitą, kad nacionalinės valdžios institucijos galėtų su šiais dokumentais susipažinti 10 metų po jų išdavimo.

Notifikuojoji įstaiga patvirtintą gaminį paženkлина savo identifikavimo numeriu šalia CE ženklo arba savo atsakomybe pasirūpina, kad tai būtų padaryta.

Jei vertinamas gaminys – laivas, notifikuojoji įstaiga taip pat savo atsakomybe pasirūpina, kad gaminys būtų paženklintas laivo identifikavimo numeriu, kaip nurodyta I priedo A dalies 2.1 punkte, kuriame gamintojo šalies kodo laukelis naudojamas nurodyti notifikuotosios įstaigos įsisteigimo šalį, o valstybės narės nacionalinės valdžios institucijos suteikto unikalios gamintojo kodo laukeliai naudojami nurodyti vertinimo po statybos identifikavimo kodą, priskirtą notifikuojamajai įstaigai, po to nurodant vertinimo po statybos pažymėjimo serijinį numerį. Laivo identifikavimo numerio laukeliai, skirti nurodyti pagaminimo metams ir mėnesiui bei modelio metams, naudojami vertinimo po statybos metams ir mėnesiui nurodyti.

4. CE ženklavimas ir es atitikties deklaracija
 - 4.1. Asmuo, pateikiantis gaminį rinkai arba pradedantis jį eksploatuoti, paženkлина gaminį CE ženklu, ir 3 skirsnyje nurodytos notifikuotosios įstaigos atsakomybe pažymi gaminį, kurį notifikuojoji įstaiga įvertino ir patvirtino jo lygiavertę atitiktį atitinkamiems šio direktyvos reikalavimams, pastarosios identifikavimo numeriu.
 - 4.2. Asmuo, pateikiantis gaminį rinkai arba pradedantis jį eksploatuoti, parengia ES atitikties deklaraciją ir ją saugo, kad nacionalinės valdžios institucijos galėtų su ja susipažinti 10 metų po to, kai buvo išduotas vertinimo po statybos pažymėjimas. Atitikties deklaracijoje nurodomas gaminys, kuriam ji buvo parengta.

Atitinkamų valdžios institucijų prašymu joms pateikiama ES atitikties deklaracijos kopija.

- 4.3. Jei vertinamas gaminys – laivas, asmuo, pateikiantis gaminį rinkai arba pradedantis jį eksploatuoti, prie laivo pritvirtina gamintojo lentelę, apibūdinantį I priedo A dalies 2.2 punkte, kurioje nurodoma „vertinimas po statybos“ ir laivo identifikavimo numeris, apibūdinantis I priedo A dalies 2.1 punkte, laikantis 3 skirsnyje išdėstytų nuostatų.
5. Notifikuojoji įstaiga informuoja asmenį, kuris pateikia gaminį rinkai arba pradeda jį eksploatuoti, apie jo prievoles pagal šią vertinimo po statybos procedūrą.

VI PRIEDAS

PAPILDOMI REIKALAVIMAI, TAIKOMI, JEI NAUDOJAMA A1 MODULYJE NUSTATYTA GAMYBOS VIDAUS KONTROLĖ IR PRIŽIŪRIMI GAMYBOS BANDYMAI (24 STRAIPSNIO 2 DALIS)**Projektavimas ir statyba**

Gamintojas arba jo vardu veikiantis asmuo vieno ar kelių laivų, tipišku gamintojo produkcijai, atžvilgiu atlieka vieną ar kelis iš šių bandymų, lygiavertį skaičiavimą ar patikrinimą:

- a) stabilumo bandymą laikantis I priedo A dalies 3.2 punkto;
- b) plūdrumo charakteristikų bandymą laikantis I priedo A dalies 3.3 punkto.

Skleidžiamas triukšmas

Pramoginių laivų su įrengtais bortiniais varikliais arba laivagalio varomaisiais varikliais be integruotos išmetimo sistemos atveju ir asmeninių laivų atveju laivo gamintojas arba jo vardu veikiantis asmuo gamintojo pasirinktos notifikuotosios įstaigos atsakomybe vieno ar kelių laivų, tipišku laivų gamintojo produkcijai, atžvilgiu atlieka skleidžiamo garso bandymus, apibrėžtus I priedo C dalyje.

Užbortinių variklių ir laivagalio varomųjų variklių su integruota išmetimo sistema atveju variklio gamintojas arba jo vardu veikiantis asmuo gamintojo pasirinktos notifikuotosios įstaigos atsakomybe vieno ar kelių variklių iš kiekvienos variklių šeimos, tipiškos variklių gamintojo produkcijai, atžvilgiu atlieka skleidžiamo garso bandymus, apibrėžtus I priedo C dalyje.

Kai bandomas daugiau nei vienas vienos variklių šeimos variklis, taikomas statistinis metodas, aprašytas VII priede, kad būtų užtikrinta bandinio atitiktis.

VII PRIEDAS

PRODUKCIJOS ATITIKTIES IŠMETALŲ IR SKLEIDŽIAMO TRIUKŠMO REIKALAVIMAMS VERTINIMAS

1. Tikrinant variklių šeimos atitiktį, iš serijos paimamas variklių bandinys. Gamintojas, notifikuotajai įstaigai pritarus, nustato to bandinio dydį n .
2. Iš bandinio rezultatų gautas aritmetinis vidurkis X apskaičiuojamas kiekvienai patikrintai išmetalų ir skleidžiamo triukšmo sudedamajai daliai. Laikoma, kad serijos gaminiai atitinka reikalavimus (teigiamas sprendimas), jei tenkinamos šios sąlygos:

$$X + k \cdot S \leq L$$

S yra standartinis nuokrypis, kur:

$$S^2 = \sum(x - X)^2 / (n - 1)$$

X = iš bandinio gautas rezultato aritmetinis vidurkis

x = iš bandinio gauti atskiri rezultatai

L = atitinkama ribinė vertė

n = variklių skaičius bandinyje

k = statistinis koeficientas, priklausantis nuo n (žr. lentelę žemiau)

n	2	3	4	5	6	7	8	9	10
k	0,973	0,613	0,489	0,421	0,376	0,342	0,317	0,296	0,279
n	11	12	13	14	15	16	17	18	19
k	0,265	0,253	0,242	0,233	0,224	0,216	0,210	0,203	0,198

Jeigu $n \geq 20$, tuomet $k = 0,860/\sqrt{n}$.

VIII PRIEDAS

PAPILDOMA PROCEDŪRA, TAIKOMA VERTINANT TIPO ATITIKTĮ, GRINDŽIAMĄ GAMYBOS VIDAUS KONTROLE (C MODULIS)

24 straipsnio 5 dalyje nurodytais atvejais, kai paaiškėja, kad kokybės lygis yra netinkamas, taikoma toliau aprašyta procedūra.

Iš serijos paimamas variklis ir jam atliekamas I priedo B dalyje aprašytas bandymas. Bandomi varikliai turi būti buvę eksploatuoti iš dalies ar visiškai pagal gamintojo instrukcijas. Jei iš serijos paimto konkretaus variklio išmetalai viršija I priedo B dalyje nurodytas ribines vertes, gamintojas gali prašyti, kad būtų išmatuoti iš serijos paimto variklių bandinio, įskaitant iš pradžių paimtą variklį, išmetalai. Kad būtų užtikrinta šioje pastraipoje apibrėžto variklių bandinio atitiktis šios direktyvos reikalavimams, taikomas VII priede aprašytas statistinis metodas.

IX PRIEDAS

TECHNINIAI DOKUMENTAI

Vertinimui svarbūs 7 straipsnio 2 dalyje ir 25 straipsnyje nurodyti techniniai dokumentai yra šie:

- a) bendras tipo aprašas;
 - b) konceptualus projektas, gamybos brėžiniai ir sudedamųjų dalių, mazgų, grandinių schemas ir kiti susiję duomenys;
 - c) aprašai ir paaiškinimai, būtini norint suprasti minėtus brėžinius, schemas ir gaminio veikimą;
 - d) visiškai ar iš dalies taikytų 14 straipsnyje nurodytų standartų sąrašas ir, jei 14 straipsnyje nurodyti standartai nebuvo taikomi, priimtų sprendimų, siekiant laikytis esminių reikalavimų, aprašai;
 - e) atliktų projekto skaičiavimų, tyrimų rezultatai ir kiti susiję duomenys;
 - f) stabilumo laikantis I priedo A dalies 3.2 punkto ir plūdrumo laikantis I priedo A dalies 3.3 punkto bandymų ataskaitos arba skaičiavimai;
 - g) išmetalų bandymų ataskaitos, įrodančios atitiktį I priedo B dalies 2 skirsniiui;
 - h) skleidžiamo garso bandymų ataskaitos, įrodančios atitiktį I priedo C dalies 1 skirsniiui.
-